

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lagar om ändring av vissa lagar som gäller inom den privata sektorn och av 11 § i lagen om överföring av pensionsrätt mellan arbetspensionssystemet i Finland och Europeiska gemenskapernas pensionssystem

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att lagen om pension för arbetstagare, lagen om sjömanspensioner, lagen om pension för företagare och lagen om pension för lantbruksföretagare ändras. Till dessa lagar fogas en ny bestämmelse. Enligt den ska en arbetstagare med deltidspension, vars arbetsavtal om deltidarbetet sägs upp och som inte är skyldig att utföra arbete eller vars arbetstid annars minskar under uppsägningstiden, trots detta anses uppfylla villkoren för erhållande av deltidspension under sex veckor från det att arbetstiden minskade, dock inte efter uppsägningstiden. Det huvudsakliga syftet med bestämmelsen är att klarlägga verkställandet av de nämnda lagarna.

Beloppet av deltidspension ska justeras först när det har inträffat en permanent förändring på minst 15 % i förvärvsinkomsterna av deltidarbetet i stället för över 10 % som för närvarande. Detta minskar pensionsanstaltarnas arbete och förvaltningskostnaderna. För deltidspensionstagarna förbättrar ändringen deras pensionsskydd i någon mån i de fall där förvärvsinkomsterna av deltidarbetet har stigit med ca 15 %. I allmänhet har justeringar av deltidspensionens belopp berott på att förvärvsinkomsterna stigit.

Dessutom förtydligas och förenklas bestämmelserna om deltidspension även i övrigt för att göra det lättare att tillämpa och verkställa dem.

Den retroaktiva fristen för indragning, justering och avbrytande av betalningen av invalidpension ska förlängas från nuvarande ett år till två år. Ändringen minskar pensionstagarens möjligheter att få ogrundad pension och förbättrar pensionsanstaltens möjligheter att återkräva pensioner som betalats utan grund.

De primära förmåner som dras av från arbetspensionen ska lindras så att primära förmåner inte längre har minskande inverkan på pension som intjänats på grundval av arbete jämsides med den primära förmånen. Dessutom ska en primär förmån över huvud taget inte avdras från arbetspensionen, om skadefallet i fråga om den primära förmånen har inträffat före 2004. Ändringarna förbättrar pensionsskyddet för de berörda personerna.

Till de nämnda lagarna ska fogas en bestämmelse om att pensionsanstalten kan meddela ett interimistiskt beslut om beviljande av pension i situationer där någon utredning som inverkar på pensionen saknas. Då kan pensionsanstalten redan med stöd av det interimistiska beslutet betala den pensionssökande pension och på så sätt trygga hans eller hennes försörjning tills det slutgiltiga beslutet meddelas.

I de nämnda lagarna görs också vissa andra ändringar, i första hand av teknisk natur, i syfte att förtydliga pensionslagstiftningen för

den privata sektorn och göra det lättare att verkställa den. Dessutom föreslås att lagen om stöd för upphörande med att bedriva jordbruk ändras så att det blir möjligt att meddela interimistiska beslut också i fråga om avträdelsestöd.

I propositionen föreslås också att lagen om införande av lagen om pension för arbetstagare, lagen om införande av lagen om sjömanspensioner, lagen om införande av lagen om pension för företagare och lagen om införande av lagen om pension för lantbruksföretagare ändras. Dessa lagar ändras för att göra det lättare att verkställa arbetspensionssystemet för den privata sektorn och för att minska kostnaderna för verkställandet så att från sådan familjepension som baserar sig på förmånslåtarens pension som samordnats i

enlighet med de pensionslagar för anställningsförhållanden som gällde före 2005, ska primära förmåner i regel dras av i enlighet med lagen om pension för arbetstagare, lagen om sjömanspensioner, lagen om pension för företagare eller lagen om pension för lantbruksföretagare. Ändringen inverkan inte på familjepensionens sammanlagda belopp.

I lagen om Pensionsskyddscentralen och i lagen om överföring av pensionsrätt mellan arbetspensionssystemet i Finland och Europeiska gemenskapernas pensionssystem föreslås ändringar av i första hand teknisk natur.

Lagarna avses träda i kraft den 1 januari 2012. De ändringar som gäller lindrande av avdraget för primära förmåner ska dock träda i kraft först den 1 januari 2013.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLL	3
ALLMÅN MOTIVERING	5
1 NULÄGE	5
1.1 Lagstiftning och bedömning av nuläget	5
Deltidspension	5
Justering av invalidpension retroaktivt	7
Primära förmåner som dras av från arbetspension och familjepension	9
Beaktande av primära förmåner i familjepension som beviljas efter förmånslåtarens pension som samordnats före 2005	10
Beviljande av pension med interimistiskt beslut	11
Utredning av kostnaderna mellan pensionsanstalter som hör till arrangemanget med den sista pensionsanstalten	12
Undanröjande av beslut som gäller överföring av pensionsrätt mellan arbetspensionssystemet i Finland och EG:s pensionssystem	13
1.2 De viktigaste förslagen	14
Deltidspension	14
Justering av invalidpension retroaktivt	15
Primära förmåner som dras av från arbetspension och familjepension	15
Beaktande av primära förmåner i familjepension som beviljas efter förmånslåtarens pension som samordnats före 2005	16
Beviljande av pension med interimistiskt beslut	16
Utredning av kostnaderna mellan pensionsanstalter som omfattas av arrangemanget med den sista pensionsanstalten	17
2 PROPOSITIONENS KONSEKVENSER	17
2.1 Ekonomiska konsekvenser	17
2.2 Andra konsekvenser	18
3 BEREDNINGEN AV PROPOSITIONEN	18
DETALJMOTIVERING	19
1 LAGFÖRSLAG	19
1.1 Lagen om pension för arbetstagare	19
1.2 Lagen om införande av lagen om pension för arbetstagare	22
1.3 Lagen om sjömanspensioner	23
1.4 Lagen om införande av lagen om sjömanspensioner	23
1.5 Lagen om pension för företagare	24
1.6 Lagen om införande av lagen om pension för företagare	24
1.7 Lagen om pension för lantbruksföretagare	24
1.8 Lagen om införande av lagen om pension för lantbruksföretagare	24
1.9 Lagen om Pensionsskyddscentralen	24
1.10 Lagen om stöd för upphörande med att bedriva jordbruk	24
1.11 Lagen om överföring av pensionsrätt mellan arbetspensionssystemet i Finland och Europeiska gemenskapernas pensionssystem	24
2 IKRAFTTRÄDANDE	25
LAGFÖRSLAGEN	26
1. Lag om ändring av lagen om pension för arbetstagare	26

2. Lag om ändring av 26 § i lagen om införande av lagen om pension för arbetstagarare	30
3. Lag om ändring av lagen om sjömanspensioner	31
4. Lag om ändring av 2 och 20 § i lagen om införande av lagen om sjömanspensioner.....	34
5. Lag om ändring av lagen om pension för företagare.....	35
6. Lag om ändring av 26 § i lagen om införande av lagen om pension för företagare	38
7. Lag om ändring av lagen om pension för lantbruksföretagare.....	39
8. Lag om ändring av 25 § i lagen om införande av lagen om pension för lantbruksföretagare.....	40
9. Lag om ändring av 5 § i lagen om Pensionsskyddscentralen.....	41
10. Lag om ändring av 78 § i lagen om stöd för upphörande med att bedriva jordbruk.....	42
11. Lag om ändring av 11 § i lagen om lagen om överföring av pensionsrätt mellan arbetspensionssystemet i Finland och Europeiska gemenskapernas pensions-system.....	43
BILAGA	44
PARALLELLTEXTER	44
1. Lag om ändring av lagen om pension för arbetstagarare.....	44
2. Lag om ändring av 26 § i lagen om införande av lagen om pension för arbetstagarare	51
3. Lag om ändring av lagen om sjömanspensioner	52
4. Lag om ändring av 2 och 20 § i lagen om införande av lagen om sjömanspensioner.....	58
5. Lag om ändring av lagen om pension för företagare.....	60
6. Lag om ändring av 26 § i lagen om införande av lagen om pension för företagare	64
7. Lag om ändring av lagen om pension för lantbruksföretagare.....	65
8. Lag om ändring av 25 § i lagen om införande av lagen om pension för lantbruksföretagare.....	67
9. Lag om ändring av 5 § i lagen om Pensionsskyddscentralen.....	69
10. Lag om ändring av 78 § i lagen om stöd för upphörande med att bedriva jordbruk.....	70
11. Lag om ändring av 11 § i lagen om lagen om överföring av pensionsrätt mellan arbetspensionssystemet i Finland och Europeiska gemenskapernas pensions-system.....	72

ALLMÄN MOTIVERING

1 Nuläge

1.1 Lagstiftning och bedömning av nuläget

Deltidspension

I 16 § i lagen om pension för arbetstagare (395/2006; ArPL) finns bestämmelser om villkoren för erhållande av deltidspension. Paragrafens nuvarande ordalydelse förutsätter att i de situationer där en person samtidigt är i arbete som är försäkrat enligt ArPL och i arbete som är försäkrat enligt en pensionslag för den offentliga sektorn och han eller hon drar ned på sitt arbete inom den offentliga sektorn på ett sätt som berättigar till deltidspension och fortsätter sitt arbete som är försäkrat med stöd av ArPL utan att arbetstiden och arbetsinkomsterna minskar, borde han eller hon beviljas deltidspension med stöd av inte bara pensionslagen för den offentliga sektorn utan också med stöd av ArPL. När paragrafen kom till avsåg man ändå inte ett sådant slutresultat och det skulle också vara förvirrande för den som får deltidspension med stöd av ArPL, eftersom han eller hon fortsätter i sitt ArPL-arbete utan att arbetstiden minskar. Dessutom skulle situationen orsaka merarbete för pensionsanstalterna inom den privata sektorn, eftersom deltidspension borde beviljas och betalas av två olika pensionsanstalter, dvs. pensionsanstalten inom den offentliga sektorn och den behöriga pensionsanstalten inom den privata sektorn.

I pensionslagarna för den offentliga sektorn är bestämmelserna om villkoren för erhållande av deltidspension skrivna så att ovan avsedda situation som motsvarar ArPL-bestämmelsen inte uppstår. Om en person drar ner på sitt ArPL-arbete, men fortsätter att arbeta inom den offentliga sektorn som förr, beviljar pensionsanstalten enligt pensionslagarna för den offentliga sektorn inte deltidspension ens delvis, utan deltidspensionen beviljas och betalas i sin helhet av pensionsanstalten inom den privata sektorn.

Av ovan nämnda orsaker har vissa pensionsanstalter inom den privata sektorn trots den nuvarande ordalydelsen i ArPL 16 § i

praktiken inte beviljat deltidspension i de aktuella situationerna. Om man iakttar ordalydelsen i ArPL 16 § bokstavligen förutsätter den att deltidspension beviljas, och därför vore det för tydlighetens skull motiverat att tillfoga en bestämmelse som entydigt förhindrar att deltidspension enligt ArPL beviljas i de aktuella situationerna.

Enligt ArPL 16 § 4 mom. uppfylls det deltidarbete som förutsätts för deltidspension om arbetstagarens förvärvsinkomst har minskat så att hans eller hennes arbetsinkomster av deltidarbetet utgör 35—70 % av den stabiliserade inkomsten och motsvarande förändring har skett i arbetstiden. Ett ytterligare villkor är att arbetstagaren inte är borta från deltidarbetet längre tid än sex veckor. Till denna frånvarotid räknas inte semester eller den tid för vilken arbetstagaren har fått lön för sjukdomstid, sjukdagpenning, ersättning för inkomstbortfall beviljad med stöd av lagen om trafikförsäkring (279/1959) eller dagpenning enligt lagen om olycksfallsförsäkring (608/1948) till den del arbetstagaren har fått dessa dagpenningar i sammanlagt högst 12 månader.

Enligt ArPL 22 § dras deltidspensionen in från slutet av den månad under vilken arbetstagaren inte längre uppfyller de villkor för att få pension som nämns i ArPL 16 § 4 mom.

Försäkringsdomstolen har i ett beslut meddelat 2007 (7335/2005/1194) ansett att villkoren för erhållande av deltidspension ska uppfyllas även under uppsägningstiden för avtalet om deltidarbete. Ärendet gällde en arbetstagare med deltidspension som hade sagt upp från sitt deltidarbete så att arbetstagaren inte var skyldig att utföra arbete under uppsägningstiden. Försäkringsdomstolen konstaterade i beslutsmotiveringen att oberoende av om arbetsgivaren och arbetstagaren har kommit överens om befrielse från skyldigheten att utföra arbete under uppsägningstiden eller inte, upphör rätten till deltidspension när villkoren för erhållande av deltidspension inte längre uppfylls. Försäkringsdomstolen konstaterade också att ett villkor för erhållande av deltidspension är bl.a. att arbetstagaren inte utan avbrott är borta från arbetet längre tid än sex veckor med undan-

tag för semester och tid för vilken arbetstagar-
ren får dagpenning enligt sjukförsäkringsla-
gen.

I nämnda beslut tog inte försäkringsdom-
stolen direkt ställning till om deltidspensio-
nen borde fortsätta sex veckor efter att det
faktiska deltidarbetet upphört eller borde
deltidspensionen ha upphört genast i slutet av
den månad då det faktiska arbetet upphörde.
Pensionsanstalterna är inte eniga om hur be-
stämmelserna om saken borde tolkas. En del
av pensionsanstalterna anser att sexveckors-
regeln i ArPL 16 § 4 mom. kan betraktas som
en skyddsbestämmelse så att arbetstagarens
rätt till deltidspension förutsätter i sex veckor
under deltidarbetets uppsägningstid fast ar-
betstagararen inte är skyldig att utföra arbete.
En del av pensionsanstalterna anser åter att
rätten till deltidspension upphör i slutet av
den månad då det faktiska arbetet upphör. På
grund av dessa tolkningsmeningskiljaktig-
heter borde lagen preciseras.

Med stöd av ArPL är arbetstagararen skyldig
att anmäla till pensionsanstalten om frånvar-
on från deltidarbetet räcker längre än sex
veckor. Pensionsanstalterna har dock ingen
praktisk möjlighet att övervaka om arbetsta-
garen underrättar pensionsanstalten om från-
varo från arbete under uppsägningstiden. Av
denna orsak kan deltidspensionstagarna
hamna i olikvärdig ställning beroende på om
en arbetstagarare underrättar pensionsanstalten
om att han eller hon i själva verket inte utför
sitt deltidarbete under uppsägningstiden.
Arbetstagarnas anmälningsskyldighet förtyd-
ligas och deras ställning blir mer jämlik än
nu, om lagen får en bestämmelse enligt vil-
ken deltidspensionen i situationer där del-
tidarbetet sägs upp upphör sex veckor efter
att det faktiska arbetet upphört eller arbetsti-
den annars blev mindre än den arbetstid som
avses i 16 § 4 mom. En sådan ändring vore
motiverad också därför att med stöd av ar-
betslagstiftningen är arbetsgivaren skyldig att
betala arbetstagararen hela den lagenliga lönen
för uppsägningstiden även om man skurit ner
på skyldigheten att utföra arbete och även ar-
betspensionsförsäkringsavgifter innehålls på
lönen för uppsägningstiden.

Enligt ArPL 15 § 3 mom. avses med i 17 §
avsedd stabiliserad inkomst den i 76 § av-
sedda inkomst för återstående tid utifrån vil-

ken arbetstagararens invalidpension skulle be-
räknas om han eller hon hade blivit arbets-
oförmögen när deltidspensionen började. En-
ligt ArPL 76 § bestäms inkomsten för åter-
stående tid på basis av de arbetsinkomster
enligt arbetspensionslagarna och de till grund
för i 74 § avsedda förmåner för oavlönad tid
liggande inkomster vilka arbetstagararen har
erhållit under de fem kalenderår som före-
gick det år under vilket arbetsförmågan bör-
jande. I ArPL 17 § 1 mom. bestäms åter att
deltidspensionens belopp är 50 % av skillna-
den mellan den stabiliserade inkomsten av
heltidsarbete som omfattats av arbetspen-
sionslagarna och inkomsten av deltidarbete
som omfattas av arbetspensionslagarna (in-
komstbortfall). Således avviker ordalydelsen
i ArPL 17 § 1 mom. i fråga om definitionen
av stabiliserad inkomst från det som avses
med stabiliserad inkomstnivå i 15 § 3 mom.
Denna konflikt med ordalydelsen i ArPL
17 § 1 mom. borde rättas till så att den börjar
stämma överens med 15 § 3 mom. Då mot-
svarar ArPL 17 § 1 mom. också bestämmel-
sens ursprungliga syfte. Ändringen av mo-
mentets ordalydelse har ingen inverkan på
rätten till deltidspension eller deltidspensio-
nens belopp, eftersom pensionsanstalterna
redan nu har tolkat bestämmelsen i enlighet
med det ursprungliga syftet.

I ArPL 17 § 2 mom. föreskrivs hus deltidspen-
sionens belopp enligt ArPL bildas i situa-
tioner där arbetstagararen innan deltidarbetet
började samtidigt har varit i två eller flera
förvärvsarbeten som omfattas av olika ar-
betspensionslagar, dvs. när arbetstagararen har
rätt till deltidspension med stöd av två eller
flera arbetspensionslagar. Även detta mo-
ments ordalydelse borde preciseras i över-
ensstämmelse med bestämmelsens ursprung-
liga syfte. Preciseringsen har ingen inverkan
på rätten till deltidspension eller på deltidspen-
sionens belopp.

Enligt ArPL 20 § 1 mom. 1 punkten juste-
ras deltidspensionens belopp, om det har in-
träffat en permanent förändring i deltidspen-
sionstagarens förvärvsinkomster under tiden
för deltidarbete och denna förändring på ett
betydande sätt avviker från den allmänna lö-
neutvecklingen. Lagrummet gäller både när
förvärvsinkomsterna av deltidarbetet blir
större och när de blir mindre.

Varken i ArPL eller bestämmelser på lägre nivå som utfärdats med stöd av den regleras desto närmare vad som avses med en betydande förändring i ArPL 20 § 1 mom. I avgörandepraxis har den etablerade synen varit att förvärvsinkomsterna av deltidsarbetet har förändrats på ett betydande sätt, om de avviker mer än 10 % från förvärvsinkomsterna av deltidsarbetet, när det belopp de uppgick till när deltidsarbetet började eller i samband med en senare justering av deltidspensionen justeras till granskningstidpunktens nivå med lönekoeficienten. Den allmänna löneutvecklingen inverkar med 80 procents och prisutvecklingen med 20 procents tyngd på lönekoeficienten. Om en person är länge i deltidsarbete så att löneutvecklingen i deltidsarbetet motsvarar den genomsnittliga löneutvecklingen måste man oftast justera deltidspensionens belopp neråt, eftersom lönerna i allmänhet stiger mera än prisutvecklingen. Sålunda hamnar man vid pensionsanstalterna att justera deltidspensionernas belopp alltför ofta för att det ska vara ändamålsenligt. Antalet deltidspensionsbelopp måste justeras vid pensionsanstalterna har beräknats minska med ca 70—80 % på årsnivå, om man skulle justera deltidspensionen först när en förändring på minst 15 % har inträffat i inkomsterna av deltidsarbetet i stället för över 10 %, som har ansetts om en betydande förändring i inkomsterna av deltidsarbete. En sådan förändring skulle minska pensionsanstalternas arbetsmängd och verkställighetskostnader. Å andra sidan skulle förändringen öka kostnaderna för pensionsutgifter något, för i de flesta fall beror justeringen av deltidspensionens belopp på att förvärvsinkomsterna av deltidsarbetet stigit. Om man stannar för en sådan förändring är det nödvändigt att bestämma om den i lag, eftersom det är fråga om en etablerad avgörandepraxis.

Ordalydelsen i ArPL 20 § 1 mom. 1 punkten borde också ses över så att den börjar stämma överens med bestämmelsens ursprungliga syfte och motsvarande etablerade avgörandepraxis till den del som där nämns att förändringen i förvärvsinkomsterna av deltidsarbetet jämförs med den allmänna löneutvecklingen. Detta omnämnande är vilseledande. Det borde framgå klarare av lagrummet att förändringen i förvärvsinkoms-

terna under tiden för deltidsarbete jämförs med de förvärvsinkomster av deltidsarbetet som deltidspensionstagaren hade när deltidspensionen bestämdes och som justerats till granskningstidpunktens nivå med lönekoeficienten.

I ArPL 22 § bestäms om indragning av deltidspension. I paragrafen hänvisas i fråga om grunderna för indragning endast till ArPL 16 § 4 mom., i vilket inte nämns annan pension på grundval av eget arbete eller en motsvarande utländsk förmån. Med stöd av ArPL 16 § 1 mom. 3 punkten har en arbetstagare inte rätt till deltidspension enligt ArPL, om han eller hon får annan pension på grundval av eget arbete eller en motsvarande utländsk förmån. Eftersom sådan annan pension hindrar att deltidspension beviljas, borde den också utgöra en grund för indragning av deltidspension. Av denna orsak borde till ArPL 22 § fogas en bestämmelse om att deltidspensionen indras på grund av annan pension som baserar sig på personens arbete.

Bestämmelser som motsvarar ovan nämnda bestämmelser om deltidspension enligt ArPL ingår också i lagen om sjömanspensioner (1290/2006; SjöPL). Också i lagen om pension för företagare (1272/2006; FöPL) och lagen om pension för lantbruksföretagare (1280/2006; LFöPL) finns vissa bestämmelser som motsvarar de aktuella bestämmelserna i ArPL eller så tillämpas de med stöd av hänvisningar i FöPL och LFöPL även på deltidspensioner enligt FöPL och LFöPL. Det som ovan konstaterats i fråga om ArPL gäller således också SjöPL:s bestämmelser om deltidspension och till stor del även deltidspensioner enligt FöPL och LFöPL.

Justering av invalidpension retroaktivt

I ArPL 51 § bestäms om justering av invalidpension retroaktivt. Enligt paragrafen kan en pensionstagares invalidpension dras in eller justeras eller utbetalningen av den avbrytas retroaktivt för högst ett år. Denna tid beräknas från ingången av kalendermånaden efter den under vilken pensionstagaren ansökt om justering eller pensionsanstalten vidtagit justeringsåtgärder. Om utbetalningen av invalidpension har avbrutits, justeras eller in-

dras dock pensionen från och med tidpunkten för avbrytandet.

En bestämmelse som motsvarar ArPL 51 § finns med undantag av LFöPL också i de andra pensionslagarna för den privata sektorn. I LFöPL hänvisas i fråga om denna sak till ArPL 51 §.

Enligt arbetspensionslagarna för den privata sektorn är villkoret för att invalidpension och delinvalidpension ska fortsätta att pensionstagarens arbetsinkomster av arbete eller företagarkerksamhet vid sidan av invalidpensionen inte överstiger 40 % av de pensionsgrundande arbetsinkomsterna i fråga om full invalidpension och inte överstiger 60 % av de pensionsgrundande arbetsinkomsterna i fråga om delinvalidpension.

I arbetspensionslagarna utgår man ifrån att pensionstagaren ska underrätta pensionsanstalten om sådana förändringar i förhållandena som påverkar erhållandet av den pension som beviljats honom eller henne. I pensionsanstaltens beslut, genom vilket en person beviljas invalidpension, nämns bl.a. beloppet av den arbetsinkomst som ligger till grund för den beviljade invalidpensionen. Sålunda har pensionstagaren möjlighet att följa om hans eller hennes arbetsinkomster överskrider de nämnda arbetsinkomstgränserna som angetts som villkor för erhållande av invalidpension eller delinvalidpension.

De nämnda arbetsinkomstgränserna i arbetspensionslagarna för den privata sektorn tillämpas ändå inte fast inkomstgränserna överskrids när en person med full invalidpension eller delinvalidpension har arbetsinkomster på högst 687,74 euro i månaden enligt nivån 2011. Då tillämpas lagen om främjande av sjukpensionärers återgång i arbete (738/2009), som gäller temporärt till utgången av 2013. Även när denna lag tillämpas är utgångspunkten att pensionstagaren själv meddelar pensionsanstalten om hans eller hennes arbetsinkomster överskrider den inkomstgräns som nämns i lagen. För den som får invalidpension är det ganska lätt att följa om denna gräns överskrids, eftersom inkomstgränsen syns direkt i pensionsanstaltens beslut.

När bestämmelsen om justering av invalidpensionerna retroaktivt för ett år togs in i arbetspensionslagarna för den privata sektorn i

samband med arbetspensionsreformen 2005 tänkte man att fast invalidpensionen på grund av förändrade förhållanden kunde indras retroaktivt för endast ett år, så skulle invalidpension som betalats utan grund ändå kunna återkrävas hos pensionstagaren retroaktivt för längre tid än ett år. Sedermera har emellertid besvärskommittén för arbetspensionsärenden och försäkringsdomstolen i sina beslut ansett att invalidpension som betalats utan grund inte kan återkrävas för längre tid än vad invalidpensionen har justerats retroaktivt genom pensionsanstaltens beslut. Detta gäller också t.ex. sådana missbrukssituationer där invalidpensionstagaren är medveten om att hans eller hennes regelbundna arbetsinkomster under pensionstiden överskrider inkomstgränserna för invalidpension men inte underrättar pensionsanstalten om detta arbete.

Pensionsanstaltens möjligheter att övervaka huruvida inkomstgränserna överskrids för personer med invalidpension och på eget initiativ vidta åtgärder för att justera invalidpensionerna stöder sig i hög grad på de uppgifter som fås från skattemyndigheten. Pensionsanstalterna får uppgifter om pensionstagarnas förvärvsinkomster med en viss fördröjning från skattemyndigheten, för i beskattningen fastställs skatteårets arbetsinkomster i oktober året efter skatteåret. Sålunda leder de gällande lagarnas tidsfrist att justera invalidpensionerna retroaktivt för endast ett år till att pensionsanstalterna har begränsade möjligheter att ingripa i situationer där pensionstagaren inte har underrättat pensionsanstalten om sitt arbete och fått invalidpension utan grund.

Enligt de uppgifter som pensionsanstalterna inom den privata sektorn meddelat Pensionsskyddscentralens pensionsregister meddelade pensionsanstalterna 2010 beslut om indragning av invalidpension i sammanlagt 239 fall. Av dessa hade indragningsgrunden i två fall uppkommit 2004, i ett fall 2005, i åtta fall 2006, i 11 fall 2007, i 44 fall 2008, i 109 fall 2009 och i 63 fall 2010. I uppskattningsvis ungefär hälften av 2010 års fall av indragning hade grunden sålunda uppkommit mer än ett år innan pensionsanstalterna hade vidtagit indragningsåtgärderna. I dessa fall kunde invalidpensionen på grund av den retroaktiva justeringstiden på ett år inte dras in

från det att indragningsgrunden uppkom utan från en senare tidpunkt. Också de uppgifter som Pensionsskyddscentralen fått från pensionsanstalterna för 2005—2009 talar för att i fråga om uppskattningsvis ungefär hälften av besluten om indragning av invalidpension har indragningsgrunden uppkommit före den retroaktiva justeringstiden på ett år.

Om tiden på ett år för indragning, justering och avbrytande av utbetalningen av invalidpension retroaktivt skulle förlängas till två år, skulle pensionsanstalterna ha tillräckligt med tid att på grundval av inkomstuppgifterna från skattemyndigheten utreda om det finns grund för att dra in en invalidpension och vid behov dra in invalidpensionen från och med den tidpunkt då indragningsgrunden uppkom. Enligt de siffror som Pensionsskyddscentralen fått från pensionsanstalterna för den privata sektorn skulle invalidpensionen i uppskattningsvis 85—90 % av de fall där pensionsanstalterna har meddelat beslut om indragning ha kunnat indras från det att indragningsgrunden uppkom inom ramen för en retroaktiv justeringstid på två år.

Primära förmåner som dras av från arbetspension och familjepension

I ArPL 92 § bestäms om primära förmåner som dras av från arbetspension och familjepension. Enligt paragrafen avdras från pension enligt denna lag en primär förmån som arbetstagaren erhållit och från familjepension en familjepension eller ersättning som motsvarar en primär förmån. Primära förmåner som avses i paragrafen är: dagpenningen eller olycksfallspension som grundar sig på lagen om olycksfallsförsäkring, ersättning för inkomstbortfall eller pension som beviljats med stöd av trafikförsäkringslagen, ersättning för inkomstbortfall beviljad med stöd av lagen om rehabilitering som ersätts enligt lagen om olycksfallsförsäkring (625/1991), ersättning för inkomstbortfall beviljad med stöd av lagen om rehabilitering som ersätts enligt lagen om trafikförsäkring (626/1991), livränta beviljad med stöd av lagen om skada, ådragen i militärtjänst (404/1948) och dagpenning eller olycksfallspension beviljad med stöd av lagen om olycksfall i militärtjänst (1211/1990).

Bestämmelser som motsvarar ArPL 92 § finns också i SjöPL 97 § och FöPL 85 §. ArPL 92 § tillämpas på pensioner enligt LFöPL med stöd av en hänvisning i LFöPL. Bestämmelser vars innehåll i sak motsvarar de nämnda paragraferna ingick också i de arbetspensionslagar för den privata sektorn som var i kraft före 2007. I dessa gamla arbetspensionslagar ingick emellertid också en bestämmelse om undantag från den ovan beskrivna bestämmelsen om avdrag för primära förmåner. Enligt denna undantagsbestämmelse beaktades en sådan primär förmån, som arbetstagaren eller företagaren hade fått under minst tre års tid före pensionsfallet enligt arbetspensionslagarna, inte till den del som den primära förmånen inte överskred den nivå som den primära förmånen hade före arbetspensionsfallet. Med stöd av denna s.k. treårsregel kunde det hända att den primära förmånen inte drogs av från arbetspensionen.

Nämnda treårsregel togs inte in i de arbetspensionslagar för den privata sektorn som trädde i kraft vid ingången av 2007. Att bestämmelsen lämnades bort motiverades i regeringens proposition gällande ArPL (RP 45/2005 rd.) med att man hade behövt tillämpa bestämmelsen endast sällan i praktiken och om bestämmelsen lämnades bort skulle det klarlägga arbetspensionslagarna för den privata sektorn och verkställandet av dem. Bortlämnandet av bestämmelsen motiverades också med att den möjliggjorde spekulation med förmånerna.

Att treårsregeln lämnades bort i de gällande arbetspensionslagarna för den privata branschen innebär att en primär förmån ska dras av från arbetspensionen oberoende av hur länge personen har betalats den primära förmånen före ansökan om arbetspension. Den nuvarande situationen kan i vissa fall leda till ett slutresultat som måste anses som oskäligt med tanke på en enskild persons arbetspensionsskydd, eftersom det inte nödvändigtvis återstår någon arbetspension att betala ut efter att den primära förmånen dragits av från arbetspension som intjänats på grundval av arbete som utförts vid sidan av den primära förmånen. I synnerhet företagare, som själva betalar sin arbetspensionsförsäkringsavgift helt och hållet, kan uppleva situationen som orättvis. På grundval av de primära förmåner

som betalades ut i december 2008 i form partiell pension och vid sidan av vilka mottagaren var i arbete enligt arbetspensionslagarna har Pensionsskyddscentralen beräknat att avsaknaden av treårsregeln vid den aktuella tidpunkten kunde ha en försämrande inverkan på arbetspensionsskyddet för ca 3 000 personer. Den gällande lagstiftningen uppmuntrar inte heller till arbete, eftersom arbete vid sidan av en primär förmån inte nödvändigtvis ökar beloppet av den arbetspension som betalas ut.

För att rätta till de ovan nämnda missförhållandena borde det till ArPL 92 §, SjöPL 97 § och FöPL 85 § fogas en bestämmelse som hindrar att arbetspensionsskydd som intjänats av arbete vid sidan av en primär förmån minskar på grund av den primära förmånen och som samtidigt ändå förhindrar spekulation med förmånerna. Dessutom, om skadefallet i fråga om den primära förmånen har inträffat före 2004, borde den primära förmånen inte alls dras av från arbetspensionen. I förteckningen över primära förmåner i de nämnda paragraferna borde då också livränta enligt lagen om skada, ådragen i militärtjänst, slopas som onödig, eftersom den nämnda livräntan har upphört att beviljas redan före 2004.

Beaktande av primära förmåner i familjepension som beviljas efter förmånslåtarens pension som samordnats före 2005

Enligt de arbetspensionslagar för den privata sektorn som var i kraft före 2005 begränsades arbetspensionernas sammanlagda belopp så att deras belopp var högst lika stort som samordningsgränsen, dvs. högst 60 % av samordningsgrunden. Som samordningsgrund användes den högsta pensionsgrundande lönen i ett anställningsförhållande eller arbetsinkomsten av företagarkerksamhet som pågått minst ett år.

Det har redan konstaterats att dagpenning eller olycksfallspension som grundar sig på lagen om olycksfallsförsäkring, ersättning för inkomstbortfall på grund av egen skada eller pension som beviljats med stöd av trafikförsäkringslagen, livränta beviljad med stöd av lagen om skada, ådragen i militärtjänst och

dagpenning eller olycksfallspension beviljad med stöd av lagen om olycksfall i militärtjänst samt ersättning för inkomstbortfall beviljad med stöd av lagen om rehabilitering som ersätts enligt lagen om olycksfallsförsäkring eller lagen om rehabilitering som ersätts enligt lagen om trafikförsäkring före 2005 var och är fortfarande primära förmåner i förhållande till de lagstadgade arbetspensionerna. Före 2005 betalades de primära förmånerna till fullt belopp oberoende av arbetspensionens belopp, men de beaktades vid samordningen av grundpensionerna enligt arbetspensionssystemet så att det sammanlagda beloppet av de primära förmånerna och arbetspensionerna fick vara högst lika stort som samordningsgränsen för arbetspensionerna. Efter avdraget för de primära förmånerna betalades av arbetspensionen endast den del till vilken beloppet av de primära förmånerna stannade under samordningsgränsen. Om beloppet av de primära förmånerna överskred samordningsgränsen, återstod inget av grundpensionen enligt arbetspensionssystemet att betala ut. Primära förmåner som hade fortsatt i minst tre år före det första pensionsfallet i fråga om arbetspensionen beaktades inte vid samordningen av arbetspensionerna.

I samband med arbetspensionsreformen 2005 avstod man från samordningen av arbetspensionerna. I arbetspensionslagstiftningen kvarstod dock i förändrad form bestämmelser om samordning av primära förmåner och arbetspension, dvs. bestämmelserna om primära förmåner som dras av från arbetspensionen. Enligt de gällande arbetspensionslagarna för den privata sektorn beaktas primära förmåner fortfarande som förmåner som minskar arbetspensionen. De dras av direkt från arbetspensionen.

Enligt ArPL 92 § avdras från familjepension enligt denna lag en familjepension eller ersättning som motsvarar en primär förmån. En bestämmelse med samma innehåll finns även i andra arbetspensionslagar för den privata sektorn.

I 26 § 3 mom. i lagen om införande av lagen om pension för arbetstagare (396/2006; Inf ArPL) bestäms om en situation där förmånslåtarens pension har samordnats med en primär förmån enligt de bestämmelser som

gällde före 2005 och familjepensionen beviljas efter 2005. Där sägs att om pensionsfallet i fråga om familjepension inträffar efter 2005, men familjepensionen bestäms på basis av förmånslåtarens sådan pension som samordnats före 2005, samordnas också familjepensionen i enlighet med de pensionslagar för anställningsförhållanden som gällde före 2005. Vid uträkningen av samordningsgränsen avdras härvid dock varken grundbeloppet av barnpension eller grundbeloppet av efterlevandepension enligt familjepensionslagen (38/1969).

En bestämmelse som motsvarar Inf ArPL 26 § 3 mom. finns också i lagen om införande av lagen om sjömanspensioner (1291/2006; Inf SjöPL), lagen om införande av lagen om pension för företagare (1273/2006; Inf FöPL) och lagen om införande av lagen om pension för lantbruksföretagare (1281/2006; Inf LFöPL).

Denna bestämmelse i införandelagarna förutsätter att pensionsanstalterna upprätthåller system för beräkning av pensioner enligt de gamla arbetspensionslagarnas samordningsbestämmelser. Upprätthållandet av system enligt såväl de gamla som de nya bestämmelserna medför dubbel arbetsbörda för pensionsanstalterna och blir också dyrt i ekonomiskt hänseende. Detta kan inte anses som ändamålsenligt med beaktande av att i fråga om överlägset största delen av de familjepensioner där samordningen av de primära förmånerna enligt nämnda bestämmelse i införandelagarna borde göras i enlighet med de gamla bestämmelserna ändras inte familjepensionens storlek fast samordningen av de primära förmånerna skulle göras i enlighet med de nya bestämmelserna om avdrag för primära förmåner.

Av ovan nämnda orsaker är det motiverat att familjepension samordnas i enlighet med de nya bestämmelserna om avdrag för primära förmåner, fast förmånslåtarens arbetspension i tiden skulle ha samordnats på basis av de bestämmelser som gällde före 2005. Eftersom det totala beloppet av familjepension som samordnas på basis av de nya bestämmelserna ändå i vissa, till antalet tämligen sällsynta, situationer kunde bli lägre än vid samordning i enlighet med de bestämmelser som gällde före 2005, borde på familjepen-

sionen i dessa situationer även i fortsättningen tillämpas de gamla samordningsbestämmelserna. Beräkningen av familjepension som ska samordnas i enlighet med de gamla bestämmelserna kunde dock, eftersom fallen är så få, ske manuellt i pensionsanstalterna, så pensionsanstalterna kunde avstå från att upprätthålla de gamla dyra systemen vad gäller samordningen av familjepensioner.

Beviljande av pension med interimistiskt beslut

I ArPL 133 och 134 § bestäms om meddelande av interimistiskt beslut när Pensionsskyddscentralen rättar sitt beslut i samband med sökande av ändring till den ändringssökandes fördel. Eftersom arbetspensionslagstiftningen för den privata sektorn inte innehåller några andra bestämmelser om meddelande av interimistiskt beslut, har besvärskommittén för arbetspensionsärenden och försäkringsdomstolen i sina avgöranden ansett att pensionsanstalternas möjligheter att meddela interimistiska beslut är begränsade till sökande av ändring. Sålunda kan en pensionsanstalt inte bevilja en pensions sökande pension med ett interimistiskt beslut när någon utredning som inverkar på pensionsrätten eller pensionsbeloppet fortfarande saknas. Sådana utredningar kan vara t.ex. en fastställd uppgift om försäkringsperioder i utlandet och beslut om primära förmåner. Pensionsanstalten måste invänta den utredning som saknas och sedan meddela ett slutligt överklagbart beslut.

Med tanke på den pensions sökandes försörjning är det viktigt att pensionsanstalterna kunde bevilja och betala ut pension så snabbt som möjligt med ett interimistiskt beslut, fast någon utredning om saken fortfarande saknas. Av denna orsak borde till pensionslagarna för den privata sektorn fogas en bestämmelse med stöd av vilken pensionsanstalterna kan meddela interimistiska beslut. Även lagen om stöd för upphörande med att bedriva jordbruk (612/2006) borde ändras så att ett interimistiskt beslut kan meddelas också i fråga om avträdelsestöd, eftersom avträdelsestödet bestäms på samma sätt som arbetspension och motsvarande besluts- och besvärsk-

förfarande iaktas i fråga om avträdelsestöd som i arbetspensionslagarna för den privata sektorn.

Utredning av kostnaderna mellan pensionsanstalter som hör till arrangemanget med den sista pensionsanstalten

Från början av 2004 intogs i arbetspensionslagstiftningen för den privata och den offentliga sektorn bestämmelser om arrangemanget med den sista pensionsanstalten. Syftet med arrangemanget är att underlätta skötseln av pensionsärenden för dem som ansöker om och får pension. Arrangemanget omfattar hela pensionssystemet för den privata sektorn och av pensionssystemen för den offentliga sektorn det kommunala pensionssystemet, statens pensionssystem, den evangelisk-lutherska kyrkans pensionssystem och systemet som gäller Folkpensionsanstaltens anställdas personalpensioner. Arrangemanget med den sista pensionsanstalten omfattar inte pensioner enligt Finlands Banks pensionsstadga, lagen om ortodoxa kyrkan (985/2006), Ålands landskapslag (ÅFS 54/2007), lagen om pension för riskdagsmän (329/1967) och lagen om republikens presidents rätt till pension (40/1994) och inte de pensionsanstalter inom den offentliga sektorn som verkställer dessa pensioner. Arrangemanget med den sista pensionsanstalten ska tillämpas när en person har varit pensionsförsäkrad både i en pensionsanstalt inom den privata sektorn och i minst en pensionsanstalt inom den offentliga sektorn som omfattas av arrangemanget eller i minst två pensionsanstalter inom den offentliga sektorn.

Arrangemanget med den sista pensionsanstalten innebär att den pensionssökande får från den i lagen angivna sista behöriga pensionsanstalten (nedan Vilma-pensionsanstalten) en beslutssammanställning över alla sina pensioner som omfattas av arrangemanget. Förutom att Vilma-pensionsanstalten sänder ut beslutssammanställningen sköter den också utbetalningen av alla pensioner i beslutssammanställningen och övriga uppgifter i anslutning till pensionerna även för de andra pensionsanstalter som omfattas av arrangemanget med den sista pensionsanstalten.

ArPL 183 § innehåller bestämmelser om utredning av den inbördes ansvarsfördelningen mellan pensionsanstalterna inom den privata och den offentliga sektorn. Enligt 2 mom. utreder Pensionskyddscentralen kalenderårsvis hur det ömsesidiga ansvaret för kostnaderna fördelar sig mellan pensionsanstalterna. På basis av utredningen fastställer Pensionskyddscentralen gottgörelse till en pensionsanstalt för de kostnader för vilken någon annan pensionsanstalt svarar, samt fastställer en avgift för de kostnader som respektive pensionsanstalt ska svara för. Gottgörelsen och avgiften jämte ränta, samt eventuellt förskott på den, bestäms i enlighet med de ansvarsfördelningsgrunder som social- och hälsovårdsministeriet fastställer på framställning av Pensionskyddscentralen; förfarandet gäller dock inte utredningen av kostnader mellan pensionsanstalterna inom den privata och den offentliga sektorn, eftersom vid denna utredning iaktas Pensionskyddscentralens och den offentliga sektorns pensionsanstalters avtal om utredning av kostnaderna.

I ArPL 183 § 4 mom. sägs att uppstår det meningsskiljaktigheter om kostnadsfördelningen mellan pensionsanstalterna inom den privata sektorn, avgörs ärendet av Pensionskyddscentralen.

Det avtalsförfarande som det bestäms om i ArPL 183 § 2 mom. gäller endast utredning av kostnader som pensionsanstalter som omfattas av arrangemanget med den sista pensionsanstalten betalat på varandras vägnar. Pensionskyddscentralen och de pensionsanstalter inom den offentliga sektorn som omfattas av arrangemanget med den sista pensionsanstalten har ingått ett sådant avtal som avses i 2 mom. om utredning av kostnaderna. I avtalet företräder Pensionskyddscentralen pensionsanstalterna inom den privata sektorn. Den kostnadsfördelning som hänför sig till arrangemanget med den sista pensionsanstalten har i praktiken blivit etablerad mellan pensionsanstalterna. I det senaste avtalet om utredning av kostnaderna som ingåtts mellan Pensionskyddscentralen och pensionsanstalterna inom den offentliga sektorn har man enbart hänvisat till ansvarsfördelningsgrunderna enligt ArPL 183 § 2 mom. så, att kostnadsfördelningen mellan pensionsanstalterna

inom den privata sektorn och den offentliga sektorn sker i enlighet med ansvarsfördelningsgrunderna. Mellan de pensionsanstalter som omfattas av arrangemanget med den sista pensionsanstalten råder det dessutom samförstånd om att kostnaderna mellan pensionsanstalterna kunde fördelas direkt med stöd av de ansvarsfördelningsgrunder som nämns i ArPL 183 § och man kunde avstå från att ingå ett separat avtal om utredning av kostnaderna.

Med stöd av det ovan anförda borde ArPL 183 § ändras så att Pensionsanstalten skulle ha behörighet direkt med stöd av lagen att på basis av sin utredning bestämma om kostnadsfördelningen enligt de fördelningsgrunder som social- och hälsovårdsministeriet fastställt också när det för pensionsanstalterna inom den offentliga sektorn är fråga om utredning av kostnader som hänför sig till arrangemanget med den sista pensionsanstalten. I och med denna ändring borde Pensionsskyddscentralen också ha rätt att avgöra meningsskiljaktigheter om kostnadsfördelningen mellan pensionsanstalterna oberoende av om parter i meningsskiljaktigheterna är pensionsanstalter inom den privata eller den offentliga sektorn.

Enligt ArPL 184 § meddelar Pensionsskyddscentralen pensionsanstalterna inom den privata sektorn ett beslut om fördelningen av de kostnader som avses i 183 §. Pensionsanstalterna inom den privata sektorn kan också söka ändring i ett beslut som de fått. Om ArPL 183 § ändras på det sätt som avses ovan, borde också 184 § ändras så att det beslut som avses i paragrafen också meddelas pensionsanstalterna inom den offentliga sektorn och så att de också har rätt att söka ändring i beslutet.

Inom pensionssystemet för den privata sektorn har med ansvarsfördelningen mellan pensionsanstalterna ursprungligen avsetts endast fördelningen av ArPL-, SjöPL- och FöPL-pensionskostnaderna, som ska bekostas gemensamt av pensionssystemet för den privata sektorn, på de pensionsanstalter som verkställer det ovan avsedda pensionsskyddet. Under årens lopp har emellertid till ansvarsfördelningsgrunderna fogats element som gäller fördelningen av kostnaderna mellan pensionsanstalterna; t.ex. pensionsdelar

som en pensionsanstalt betalar på andra pensionsanstalters vägnar, fördelningen av arbetslöshetsförsäkringsfondens avgift till pensionsanstalterna och Pensionsskyddscentralens kostnadsandelar till pensionsanstalterna. Således bestäms i de av social- och hälsovårdsministeriet fastställda ansvarsfördelningsgrunderna för närvarande inte bara om ansvarsfördelningen i fråga om pensionskostnader som pensionsanstalterna inom den privata sektorn bekostar gemensamt, utan också om annan slags kostnadsfördelning, som inom pensionssystemet för den privata sektorn inte traditionellt har ansetts hänföra sig till kostnadsfördelningen. Sålunda skulle begreppet kostnadsfördelningsgrunder bättre beskriva det som det bestäms om i de nuvarande av social- och hälsovårdsministeriet fastställda ansvarsfördelningsgrunderna. Av denna orsak vore det skäl att ändra begreppet ansvarsfördelningsgrunder till begreppet kostnadsfördelningsgrunder i ArPL 183 § 2 mom. och vissa andra bestämmelser i pensionslagarna för den privata sektorn.

I 5 § i lagen om Pensionsskyddscentralen (397/2006) hänvisas det till ansvarsfördelningsgrunderna i ArPL 183 § 2 mom., så även i nämnda 5 § borde omnämningarna av ansvarsfördelningsgrunder ändras till begreppet kostnadsfördelningsgrunder.

Undanröjande av beslut som gäller överföring av pensionsrätt mellan arbetspensionssystemet i Finland och EG:s pensionssystem

I 11 § i lagen om överföring av pensionsrätt mellan arbetspensionssystemet i Finland och Europeiska gemenskapernas pensionssystem (165/1999) bestäms om sökande av ändring i ett i denna lag avsett ärende som gäller överföring av pensionsrätt och om undanröjande av beslutet. Med stöd av 2 mom. är försäkringsdomstolen behörig att undanröja beslutet.

Inom arbetspensionssystemet i Finland har behörighet att undanröja beslut genom de lagändringar som trädde i kraft vid ingången av 2007 överförts från försäkringsdomstolen till besvärnämnden för arbetspensionsärenden. I detta sammanhang märkte man emellertid inte behovet av att ändra 11 § 2 mom. i

den nämnda lagen. Det finns ingen motivering till att förfarandet för undanröjande av beslut som avses i den aktuella lagen skulle avvika från det förfarande för undanröjande av beslut som allmänt tillämpas inom arbetspensionssystemet i Finland. Av denna orsak borde 11 § 2 mom. i den nämnda lagen ändras så att i fortsättningen har besvärsnämnden för arbetspensionsärenden behörighet att undanröja beslut. Samtidigt vore det skäl att precisera omnämmandet av besvärsnämnden i 3 mom. till besvärsnämnden för arbetspensionsärenden, eftersom besvärsnämnden för arbetspensionsärenden är den enda behöriga besvärsnämnden i de ärenden som det är fråga om.

1.2 De viktigaste förslagen

Deltidspension

Det föreslås att till ArPL 16 § fogas ett nytt 6 mom. Det gäller situationer där arbetsavtalet som deltidspension sägs upp och arbetstagaren över huvud taget inte är skyldig att utföra arbete under uppsägningstiden eller arbetstagarens arbetstid har minskat så under uppsägningstiden att arbetstidsvillkoret i 4 mom. 1 punkten inte längre uppfylls. Med stöd av det nya 6 mom. fortsätter arbetstagarens rätt till deltidspension i de ovan avsedda situationerna i ytterligare sex veckors tid under deltidspensionens uppsägningstid. Om uppsägningstiden i dessa situationer är kortare än sex veckor, upphör rätten till deltidspension samtidigt som uppsägningstiden. Motsvarande ändring företas även i SjPL, FöPL och LFöPL. Den föreslagna ändringen klarlägger tillämpningen av de nämnda lagarna och försätter de som får deltidspension i en mera jämlik ställning än för närvarande. Ändringen förbättrar också i någon mån pensionskyddet för de berörda personerna.

På basis av gällande ArPL 20 § 1 mom. 1 punkten och etablerad avgörandepraxis inom arbetspensionssystemet justeras beloppet av deltidspensionen om förvärvsinkomsterna av deltidspensionen har förändrats permanent med över 10 % jämfört med de förvärvsinkomster av deltidspensionen som låg till

grund när deltidspensionen fastställdes och som justerats med lönekoeficienten. Denna förändring på 10 % anses dock för liten med tanke på verkställandet av arbetspensionssystemet för den privata sektorn, eftersom inkomsterna av deltidspension varierar av flera olika orsaker och man blir tvungen att ofta justera deltidspensionerna.

Med stöd av vad som anförts ovan föreslås att ArPL 20 § 1 mom. 1 punkten ändras så att deltidspensionens belopp justeras om det inträffat en permanent kännbar förändring i inkomsterna under tiden för deltidspension. Med en kännbar förändring avses en förändring på minst 15 % i förvärvsinkomsterna av deltidspensionen. Det är nödvändigt att föreskriva om den föreslagna ändringen i lag, eftersom tolkningen av en betydande förändring i förvärvsinkomsterna av deltidspensionen i den nuvarande bestämmelsen baserar sig på årtal av etablerad avgörandepraxis. Samtidigt ändras lagrummets ordalydelse så att den börjar motsvara den ursprungligen avsedda och etablerade avgörandepraxisen, nämligen att förändringen i förvärvsinkomsterna av deltidspensionen jämförs med de förvärvsinkomster av deltidspensionen som förelåg när deltidspensionen bestämdes och som justerats till granskningspunkten nivå med lönekoeficienten. Likadana ändringar företas också i SjPL 20 §, FöPL 17 § och LFöPL 40 §.

Det föreslås att ArPL 22 § ändras så att deltidspensionen också indras när arbetstagaren börjar få i ArPL 16 § 1 mom. 3 punkten avsedd annan pension på grundval av eget arbete eller en motsvarande utländsk förmån. En likadan ändring företas också i SjPL 22 § och FöPL 19 §. I LFöPL hänvisas i fråga om denna sak till ArPL 22 §, så den föreslagna ändringen gäller också deltidspensioner enligt LFöPL.

Den föreslagna ändringen baserar sig på att annan egen pension eller utländsk förmån redan nu är en förmån som hindrar att deltidspension beviljas, så deltidspensionen borde också kunna indras på grund av en sådan pension eller förmån. Om sådan här pension som baserar sig på eget arbete ändå har betalats i form av ett engångsbelopp har det i praktiken inte setts som ett hinder för att få deltidspension. Sålunda utgör inte heller sådan annan egen pension som betalats i form av

ett engångsbelopp någon grund för indragning av deltidspension.

Justering av invalidpension retroaktivt

I propositionen föreslås att att den tid på ett år för justering av invalidpension retroaktivt som nämns i ArPL och SjPL 51 § och i FöPL 48 § ändras till två år. Genom en hänvisning gäller ändringen också LFöPL-invalidpensioner.

Att tiden för justering av invalidpension retroaktivt förlängs med ett år förbättrar väsentligt pensionsanstaltens möjligheter att övervaka arbete under pensionstiden i efterhand. Pensionsanstaltarna får tillräckligt med tid att på grundval av de uppgifter om arbetsinkomster som de får från skattemyndigheten utreda och avgöra om arbete som utförts vid sidan av invalidpensionen inverkar på personens rätt att få invalidpension. Detta minskar invalidpensionstagarnas möjligheter att dra nytta av att de har försummat att underrätta pensionsanstalten om förändringar i förhållandena som påverkar deras invalidpension. Den föreslagna ändringen försätter också de invalidpensionstagare som lagenligt och i tid skött sin skyldighet att anmäla förändringar i förhållandena och de som försummat sin anmälningskyldighet i mer jämlik ställning än nu med avseende på pensionsskyddet.

I och med att den retroaktiva granskningstiden förlängs får pensionsanstaltarna också möjlighet att återkräva invalidpension som betalats utan grund för två år i stället för nuvarande ett år. Enligt bestämmelserna om återkrav i arbetspensionslagarna för den privata sektorn ska pensionsanstalten återkräva pension som betalats utan grund. Pensionsanstalten kan emellertid avstå från att återkräva pension som betalats utan grund antingen helt eller delvis, om det anses skäligt och pensionens inte har betalats utan grund till följd av pensionstagarens svikliga förfarande.

Eftersom den föreslagna förlängningen av den retroaktiva granskningstiden också ska gälla sådana situationer där pensionstagaren inte uppsåtligen har låtit bli att anmäla förändringar i förhållandena som inverkar på pensionen, borde pensionsanstaltarna i dessa situationer redan i enlighet med de gällande

bestämmelserna om återkrav pröva man av rimlighetsskäl kan avstå helt eller delvis från att återkräva pension som betalats utan grund. Om det är fråga om en betalning utan grund som beror på invalidpensionstagarens svikliga förfarande ska pension som betalats till för stort belopp dock alltid återkrävas.

Primära förmåner som dras av från arbetspension och familjepension

I propositionen föreslås det att till ArPL 92 §, SjPL 97 § och FöPL 85 § fogas en ny bestämmelse med stöd av vilken arbetspensionen alltid ska vara åtminstone lika stor som den pension som intjänats av arbete som utförts efter året för skadefallet i fråga om den primära förmånen.

Till de ovan nämnda paragraferna fogas också en ny bestämmelse, med stöd av vilken den primära förmånen inte alls dras av, om skadefallet i fråga om den primära förmånen har inträffat före 2004. Då skulle det ha gått så många år från skadefallet i fråga om den primära förmånen till det pensionsfall som inträffar efter att ändringen trätt i kraft att det inte kan anses motiverat att dra av den primära förmånen från arbetspensionen med beaktande av att till utgången av 2006 drogs inte primära förmåner av från arbetspensionen, om det hade gått minst tre år från skadefallet i fråga om den primära förmånen till pensionsfallet i fråga om arbetspensionen. Samtidigt föreslås det att omnämmandet av avdrag för livränta enligt lagen om skada, ådragen i militärtjänst som primär förmån från arbetspensionen slopas, eftersom livräntor enligt lagen om skada, ådragen i militärtjänst alltid baserar sig på skadefall som inträffat före 2004.

Det föreslås att de ovan avsedda ändringarna träder i kraft vid ingången av 2013. Detta är den tidigaste möjliga ikraftträdandetidpunkten för de föreslagna ändringarna, eftersom ändringarna förutsätter att pensionsanstaltens kalkylprogram ändras innan de träder i kraft. Ändringarna tillämpas på de arbetspensioner beträffande vilka pensionsfallet inträffar den 1 januari 2013 eller därefter.

Efter att treårsreglen lämnades bort i arbetspensionslagstiftningen från början av

2007, har pensionsanstalterna dragit av primära förmåner i flera sådana fall där de nu föreslagna ändringarna tillåter att mera arbetspension än nu betalas till pensionstagaren. I den ikraftträdande bestämmelse som gäller de föreslagna ändringarna ges därför ovan avsedda pensionstagare möjlighet att ansöka om att hans eller hennes arbetspension ska bestämmas på grundval av de föreslagna bestämmelserna. Då fastställs pensionen på grundval av de föreslagna bestämmelserna från ingången av kalendermånaden efter ansökan, dock inte för tiden innan ändringarna trädde i kraft. Om ansökan emellertid görs inom sex månader från det att ändringarna trädde i kraft, kan arbetspensionen bestämmas på nytt från ingången av 2013. Denna retroaktiva tid för ansökan och nytt bestämmande på sex månader ger i det skede då ändringen träder i kraft de berörda personerna tillräckligt med tid att få information om den ändrade lagstiftningen och reagera på den så inga rättsförluster inträffar. I andra situationer finns ingen retroaktiv tid för ansökan och nytt bestämmande eftersom nytt bestämmande av arbetspensionen retroaktivt kan ha inverkningskraft även på andra förmåner, bl.a. folkpensionen och bostadsbidraget för pensionstagare. På detta sätt kan man i de flesta fall undvika eventuellt återkrav av t.ex. folkpension och bostadsbidraget för pensionstagare. Ovan avsedda nya bestämmande av arbetspensionen ska gälla sådana arbetspensioner som minskats med en primär förmån och i fråga om vilka pensionsfallet har inträffat 1.1.2007—31.12.2012. Enligt en grov uppskattning från Pensionsskyddscentralen skulle det finnas 200—400 sådana pensioner.

Beaktande av primära förmåner i familjepension som beviljas efter förmånslåtarens pension som samordnats före 2005

I propositionen föreslås att Inf ArPL 26 § 3 mom., Inf SjöPL 20 § 3 mom., Inf FöPL 26 § 3 mom. och Inf LFöPL 25 § 3 mom. ändras. Enligt den föreslagna ändringen ska sådan familjepension som baserar sig på förmånslåtarens pension som bestämts och samordnats i enlighet med de lagar för an-

ställningsförhållanden som gällde före 2005 i fortsättningen bestämmas så att till grund för familjepensionen ligger förmånslåtarens pension som har rensats från inverkan av samordningen av de primära förmånerna. Härfter dras primära förmåner av direkt från familjepensionen i enlighet med bestämmelserna om avdrag för primära förmåner i de gällande arbetspensionslagarna för den privata sektorn. Om familjepensionens sammanlagda belopp med stöd av dessa nya bestämmelser om avdrag för primära förmåner ändå blir mindre än familjepension som bestäms i enlighet med bestämmelserna i de aktuella införelagarna, ska familjepensionen bestämmas liksom för närvarande med stöd av de gamla samordningsbestämmelserna.

Den föreslagna ändringen inverkar inte på familjepensionens sammanlagda belopp. Den föreslagna ändringen kan dock påverka något på storleken av förmånslåtarens efterlevande makes och barns inbördes andelar, eftersom den primära förmånens minskade inverkan på efterlevandepensionen och barnpensionen beaktas direkt i respektive förmånstagares andel. Det avgörande när det gäller de tillämpliga bestämmelserna ska dock alltid vara jämförelsen mellan familjepensionens totala belopp. De gamla samordningsbestämmelserna ska tillämpas bara i de fall där det sammanlagda beloppet av familjepensionen blir mindre om det beräknas i enlighet med de nya bestämmelserna.

I och med den föreslagna ändringen kan pensionsanstalterna när det gäller primära förmåner avstå från sina kalkylprogram gällande de gamla samordningsbestämmelserna för familjepensioner och på så sätt minska kostnaderna för verkställande av pensionskyddet. I de fall där man blir tvungen att tillämpa de gamla bestämmelserna om samordning av primära förmåner även i fortsättningen, kan familjepensionen räknas manuellt i pensionsanstalterna, eftersom dessa fall i praktiken är ganska få.

Beviljande av pension med interimistiskt beslut

I propositionen föreslås att det till ArPL 105 § fogas en bestämmelse, med stöd av

vilken pensionsanstalten kan meddela ett interimistiskt beslut för den tid behandlingen av ärendet pågår i pensionsanstalten tills pensionsanstaltens har meddelat ett slutligt överklagbart beslut i ärendet. Det ska inte gå att söka ändring i ett interimistiskt beslut. En motsvarande bestämmelse fogas också till de andra pensionslagarna för den privata sektorn. Även lagen om stöd för upphörande med att bedriva jordbruk ändras så att det blir möjligt att meddela interimistiska beslut också i fråga om avträdelsetöd.

Syftet med den föreslagna bestämmelsen är att trygga den pensionsökandes försörjning i en situation där pensionsanstalten saknar någon utredning som inverkar på pensionen och meddelandet av det slutgiltiga beslutet fördröjs av denna orsak. Med stöd av den föreslagna bestämmelsen ska pensionsanstalten ändå inte vara skyldig att meddela ett interimistiskt beslut, utan den ska i enskilda fall kunna pröva om situationen är sådan att det är skäl att meddela ett interimistiskt beslut i ärendet.

Utredning av kostnaderna mellan pensionsanstalter som omfattas av arrangemanget med den sista pensionsanstalten

Mellan de pensionsanstalter som omfattas av arrangemanget med den sista pensionsanstalten råder samförstånd om att fördelningsgrunderna för kostnaderna mellan dem i anslutning till arrangemanget med den sista pensionsanstalten i fortsättningen kunde bestämmas direkt enligt de ansvarsfördelningsgrunder som nämns i ArPL 183 §. Av denna orsak föreslås att den nämnda paragrafen ändras så att Pensionsskyddsanstalten har rätt att på grundval av sin utredning bestämma om kostnadsfördelningen mellan pensionsanstalterna inom den privata sektorn och den offentliga sektorn i enlighet med de fördelningsgrunder som social- och hälsovårdsministeriet fastställt också när det är fråga om en utredning av kostnaderna mellan pensionsanstalterna som beror på arrangemanget med den sista pensionsanstalten. Då slopas bestämmelsen om avtal om utredning av kostnaderna mellan pensionsanstalterna inom den privata sektorn och den offentliga sek-

torn. Samtidigt utvidgas paragrafens bestämmelse om Pensionsskyddscentralens rätt att avgöra meningsskiljaktigheter mellan pensionsanstalterna inom den privata sektorn som gäller kostnadsfördelningen till att gälla även pensionsanstalterna inom den offentliga sektorn.

I anslutning till de ändringsförslag som gäller ArPL 183 § utvidgas även ArPL 184 §, som gäller Pensionsskyddscentralens beslut till pensionsanstalterna inom den privata sektorn om fördelningen av kostnaderna, till att gälla även pensionsanstalterna inom den offentliga sektorn. Denna utvidgning är nödvändig för att pensionsanstalterna inom den offentliga sektorn också ska få möjlighet att överklaga Pensionsskyddscentralens beslut om fördelningen av kostnaderna mellan pensionsanstalterna i anslutning till arrangemanget med den sista pensionsanstalten. Nu har det inte varit nödvändigt att meddela pensionsanstalterna inom den offentliga sektorn beslutet i fråga, eftersom fördelningen av kostnaderna för arrangemanget med den sista pensionsanstalten på dem har baserat sig på avtalet mellan Pensionsskyddscentralen och pensionsanstalterna inom den offentliga sektorn.

Samtidigt föreslås att begreppet ansvarsfördelningsgrunder i ArPL 183 § och även på andra ställen i pensionslagstiftningen för den privata sektorn och i 5 § i lagen om Pensionsskyddscentralen ändras till begreppet kostnadsfördelningsgrunder, eftersom det sistnämnda begreppet beskriver bättre vilka omständigheter som för närvarande regleras i de av social- och hälsovårdsministeriet fastställda fördelningsgrunderna. Detta är fråga om en rent teknisk ändring.

2 Propositionens konsekvenser

2.1 Ekonomiska konsekvenser

De ändringar som föreslås i propositionen har ingen betydelse för statsfinanserna.

Att gränsen för justering av deltidspensionens belopp höjs från en förändring på över 10 % i förvärsinkomsterna av deltidarbetet till en förändring på minst 15 % ökar i någon mån pensionsutgifterna för pensionsanstal-

terna inom den privata sektorn, men å andra sidan uppskattas deras administrativa kostnader minska med sammanlagt 400 000—500 000 om året. De administrativa kostnader krymper mer än vad pensionsutgifterna ökar, så förändringen medför i någon mån inbesparingar för pensionssystemet för den privata sektorn.

Förslaget om att avdraget för primära förmåner ska lindras ökar pensionsutgifterna för pensionssystemet för den privata sektorn så småningom. År 2030 uppskattas de vara totalt cirka tre miljoner euro högre än enligt den nuvarande lagen och 2050 fem miljoner högre.

Förslaget om att primära förmåner i fortsättningen ska dras av i enlighet med bestämmelserna om primära förmåner i ArPL, SjöPL, FöPL och LFöPL från sådana familjepensioner som baserar sig på förmånslåtarens pension som samordnats före 2005, uppskattas minska de administrativa kostnaderna för pensionsanstalterna inom den privata sektorn med sammanlagt 800 000—900 000 euro. Denna inbesparing beror i huvudsak på att i de datasystem som förnyas behöver man inte bygga in beräkning av familjepensioner enligt de bestämmelser som gällde före 2005.

De andra ändringarna har ingen ekonomisk betydelse för pensionssystemet för den privata sektorn.

För pensionstagarna förbättrar ändringsförslagen som gäller deltidspension i någon mån pensionsskyddet för de deltidspensionstagare som berörs av ändringarna. I allmänhet beror justeringar av deltidspensionens belopp på att inkomsterna av deltidsarbetet stigit. Om en justering av deltidspensionen beror på att förvärvsinkomsterna av deltidsarbetet minskat, kan den föreslagna ändringen i någon mån försämra deltidspensionstagarens pensionsskydd.

Förslaget att förlänga tiden för justering av invalidpensionen retroaktivt från ett år till två år inverkar inte i sig på invalidpensionstagarnas pensionsrätt, utan erbjuder möjlighet att korrigera deras pensionsrätt för längre tid än nu i överensstämmelse med arbetspensionslagarna för den privata sektorn. Ändringen har dock en försämrande inverkan på den ekonomiska ställningen för dem som fått in-

validpension på oriktiga grunder, eftersom hos dem kan invalidpension som betalats utan grund återkrävas retroaktivt för två år i stället för nuvarande ett år.

Förslaget om lindrigare avdrag för primära förmåner förbättrar pensionsskyddet för de personer som berörs av ändringen. För den enskilde pensionstagaren kan ändringen ha en betydande inverkan på storleken av hans eller hennes pensionsskydd.

2.2 Andra konsekvenser

Största delen av de ändringar som föreslås i regeringens proposition har till syfte att klarlägga arbetspensionslagstiftningen för den privata sektorn och göra det lättare att verkställa den. Detta minskar pensionsanstalternas arbetsbörda och gör pensionstagarna mer jämlika än för närvarande.

3 Beredningen av propositionen

Regeringens proposition har beretts vid social- och hälsovårdsministeriet i samarbete med Pensionsskyddscentralen. Också Sjömanspensionskassan och Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt har deltagit i beredningen. I samband med beredningen av propositionen har man hört finansministeriets enhet för personalpolitik och kommunutvecklingsenhet, jord- och skogsbruksministeriets jordbruksavdelnings juridiska enhet, Kommunernas pensionsförsäkring, Finlands näringsliv, Finlands Fackförbunds Centralorganisation, Tjänstemannaorganisationen FTFC, Akava, Företagarna i Finland rf samt Lant- och skogsbruksproducenternas Centralförbund.

Inga skriftliga yttranden har begärts om propositionen, eftersom de centrala aktörerna har deltagit i beredningen av propositionen eller hörts i samband med beredningen. Dessutom är de ändringar som föreslås i propositionen till största delen av teknisk natur. De ändringar som föreslås i pensionsskyddets innehåll innebär i de flesta fall ett något bättre pensionsskydd än nu för de personer som berörs av ändringarna.

DETALJMOTIVERING

1 Lagförslag

1.1 Lagen om pension för arbetstagare

16 §. Rätt till deltidspension. I paragrafen bestäms om villkoren för erhållande av deltidspension. Det föreslås att till 1 mom. fogas en ny 5 punkt. Syftet med den är att klarlägga tillämpningen av paragrafen i situationer där en arbetstagare samtidigt är i arbete som omfattas av pensionslagarna för den offentliga sektorn och i arbete som omfattas av denna lag och arbetstagaren har rätt till deltidspension enligt pensionslagarna för den offentliga sektorn på grund av att arbetet inom den offentliga sektorn har minskat. Den nuvarande paragrafens ordalydelse kan tolkas så att arbetstagaren skulle ha rätt även till deltidspension enligt denna lag, fast arbetet enligt denna lag inte skulle minska alls. I den nya 5 punkten förutsätts att även arbetet och arbetsinkomsterna enligt denna lag måste minska ens något för att arbetstagaren utöver deltidspension som beviljats med stöd av pensionslagarna för den offentliga sektorn också ska kunna beviljas deltidspension enligt denna lag. Då behöver emellertid arbetstiden och arbetsinkomsterna enligt ArPL inte minska på det sätt som förutsätts i ArPL 16 § 4 mom. 1 punkten, bara arbetstiden och arbetsinkomsterna i arbete som omfattas av ArPL och pensionslagarna för den offentliga sektorn minskar på det sätt som föreskrivs i ovan nämnda lagrum. När den föreslagna 5 punkten fogas till paragrafen måste ordalydelsen i 1 mom. 3 och 4 punkten ändras så att orden ”och om han eller hon” i slutet av 3 punkten flyttas till slutet av 4 punkten.

En motsvarande bestämmelse föreslås nedan bli fogad även till SjPL 16 §. Den föreslagna ändringen gäller inte FöPL- och LFöPL-deltidspensioner, eftersom villkoret för erhållande av deltidspension enligt dem är alltid att FöPL- och LFöPL-

arbetsinkomsterna halveras på det sätt som föreskrivs i FöPL 13 § 4 mom. 1 punkten eller LFöPL 36 § 4 mom. 1 punkten eller att företagarverksamheten upphör helt och hållet.

Genom att den föreslagna bestämmelsen tillfogas ändras ordalydelsen i den paragraf som gäller villkoren för erhållande av deltidspension i ArPL och SjPL så att den motsvarar det som ursprungligen var syftet att föreskriva i paragrafen. Ändringen motsvarar också den praxis som redan iaktas av pensionsanstalterna inom den privata sektorn och sakinnehållet överensstämmer också med pensionslagarna för den offentliga sektorn. Ändringen inverkar inte på beloppet av arbetstagarens deltidspension, eftersom arbetstagaren får den pension som beviljas honom i sin helhet med stöd av pensionslagarna för den offentliga sektorn, om villkoret i 5 punkten för erhållande av deltidspension enligt denna lag inte uppfylls.

Det föreslås också att ett nytt 6 mom. fogas till paragrafen. Bestämmelsen gäller situationer där arbetsavtalet om deltidsarbete för en arbetstagare med deltidspension sägs upp så att arbetstagaren inte är skyldig att utföra arbete under uppsägningstiden eller arbetstagarens arbetstid annars minskar under uppsägningstiden. Enligt förslaget till 6 mom. anses arbetstagaren i ovan nämnda situationer, även om arbetstidsvillkoret i 4 mom. 1 punkten inte längre uppfylls, under 6 veckor från det att arbetstiden minskade, dock inte efter uppsägningstiden, uppfylla villkoren för erhållande av deltidspension. Bestämmelsen gäller deltidspension enligt denna lag också när arbetstagarens tjänsteavtal som gäller annat deltidsarbete än sådant som omfattas av denna lag, t.ex. inom den offentliga sektorn, sägs upp och arbetstiden minskar på det sätt som avses i momentet.

17 §. Deltidspensionens belopp. Det föreslås att ordalydelsen i 1 mom. ändras så att

den börjar motsvara den stabiliserade inkomst som avses i det gällande 15 § 3 mom. För närvarande står ordalydelsen i 1 mom. om den stabiliserade inkomsten av heltidsarbete i strid med vad som enligt 15 § 3 mom. avses med stabiliserad inkomst i 17 §. Det är fråga om en teknisk ändring. Ändringen av ordalydelsen inverkar inte på arbetstagarens rätt till deltidspension eller på deltidspensionens belopp, eftersom den stabiliserade inkomsten enligt 15 § 3 mom. redan nu betraktas som stabiliserad inkomst när momentet tillämpas.

I 2 mom. bestäms om fördelningen av deltidspensionens belopp i situationer där arbetstagaren före deltidarbetet samtidigt har varit i två eller flera förvärvsarbeten som omfattas av arbetspensionslagarna, dvs. situationer där arbetstagaren har rätt till deltidspension med stöd av flera arbetspensionslagar. Momentets ordalydelse förtydligas i överensstämmelse med momentets syfte. Förtydligandet av ordalydelsen inverkar inte på rätten till deltidspension eller på deltidspensionens belopp.

20 §. Justering av deltidspension. I paragrafen bestäms om justering av deltidspensionens belopp. Det har blivit etablerad avgörandepraxis att betrakta en förändring på mer än 10 % som en i 1 mom. 1 punkten avsedd betydande förändring i förvärvsinkomsterna av deltidarbetet. För att deltidspensionernas belopp inte ska behöva justeras lika ofta som den etablerade avgörandepraxisen förutsätter, föreslås det att paragrafen ändras så att deltidspensionernas belopp justeras först när det har inträffat en kännbar förändring i inkomsterna av deltidarbetet. Med en kännbar förändring i förvärvsinkomsterna av deltidarbetet avses en förändring på minst 15 %.

Dessutom föreslås det att ordalydelsen i 1 mom. 1 punkten ändras så att den motsvarar paragrafens ursprungliga syfte angående med vilken förvärvsinkomstnivå en permanent förändring i deltidspensionstagarens förvärvsinkomster under tiden med deltidarbete ska jämföras. Enligt lagrummets nuvarande ordalydelse ska en förändring i inkomsterna av deltidarbetet jämföras med den allmänna löneutvecklingen. I praktiken jämförs ändå inte förvärvsinkomsterna under tiden med deltidarbete med den allmänna

löneutvecklingen, utan med de inkomster av deltidarbetet som har använts när deltidspensionen bestämdes första gången eller när deltidspensionens belopp justerats senare och som justerats till granskningstidpunktens nivå med lönekoeficienten. Detta avsågs också när lagrummet kom till. Därför borde lönen av deltidarbetet vid granskningstidpunkten vara minst 15 % större än lönen av deltidarbetet när deltidspensionen i tiden bestämdes, som för jämförelsen justeras till granskningstidpunktens nivå med lönekoeficienten. Om det alltså i förvärvsinkomsterna av deltidarbetet inträffat en permanent förändring, som kännbart avviker från de inkomster av deltidarbetet som beaktades när deltidspensionen bestämdes och som justerats till granskningstidpunktens nivå med lönekoeficienten, ska deltidspensionens belopp justeras.

22 §. Indragning av deltidspension och erhållande av deltidspension på nytt. I 1 mom. bestäms om villkoren för indragning av deltidspension genom att det hänvisas till de villkor för erhållande av deltidspension som avses i 16 § 4 mom. Eftersom de villkor som avses i 16 § 4 mom. inte innehåller i 16 § 1 mom. 3 punkten avsedd annan egen pension, som också hindrar erhållandet av deltidspension, fogas till 1 mom. en hänvisning till även 16 § 1 mom. 3 punkten. Eftersom sådan pension som nämns i 16 § 1 mom. 3 punkten ändå inte har betraktats som en pension som hindrar erhållandet av deltidspension när den har betalats som ett engångsbelopp, ska sådan pension som har betalats om ett engångsbelopp inte heller betraktas som en grund för indragning av deltidspension.

Samtidigt preciseras ordalydelsen i 1 mom.

Den ändring som föreslås i paragrafen gäller med stöd av hänvisningen i LFöPL 41 § också LFöPL-deltidspensioner.

51 §. Justering av invalidpension retroaktivt. I paragrafen bestäms om indragning, justering och avbrytande av invalidpension retroaktivt. Paragrafen ändras så att den nuvarande retroaktiva tiden på ett år förlängs till två år. Samtidigt preciseras paragrafens ordalydelse något. Den retroaktiva tiden på två år ska på samma sätt som den nuvarande retroaktiva tiden på ett år, dvs. högst två år bakåt från ingången av månaden efter den under

vilken pensionstagarens ansökan om justering inkom till pensionsanstalten eller pensionsanstalten vidtagit justeringsåtgärder.

Den föreslagna ändringen förbättrar pensionsanstaltens möjligheter att ingripa retroaktivt i situationer där en person med invalidpension har fått pension som han eller hon enligt lag inte borde ha fått. Den föreslagna ändringen förbättrar också möjligheterna att återkräva invalidpensioner som har betalats utan grund.

Den föreslagna bestämmelsen gäller med stöd av hänvisningen i LFöPL 58 § också LFöPL-invalidpensioner.

92 §. Förmåner som dras av från pensionen. Paragrafen gäller primära förmåner som dras av från arbetspensionen. Det föreslås att paragrafen ändras så att de primära förmåner som dras av från arbetspensionen lindras.

I förteckningen över primära förmåner i 1 mom. föreslås att livränta enligt lagen om skada, ådragen i militärtjänst slopas, eftersom beviljandet av sådana livräntor har upphört redan före 2004.

I 2 mom. föreslås en ny bestämmelse, med stöd av vilken en primär förmån som beviljats en arbetstagare inte minskar arbetspensionsskydd som arbetstagaren intjänat på grundval av arbete som utförts efter året för skadefallet i fråga om den primära förmånen. Således är arbetstagarens pension alltid minst lika stor som den pension som intjänats på grundval av arbetsinkomsterna efter året för skadefallet i fråga om den primära förmånen. Momentet gäller inte pensionsskydd som arbetstagaren intjänat för eventuell oavlönad tid.

I 4 mom. intas också en ny bestämmelse. I den sägs att om skadefallet i fråga om den primära förmånen har inträffat före 2004, dras den primära förmånen inte alls av från arbetspensionen.

I övrigt föreslås inga ändringar i sak i paragrafens innehåll.

105 §. Beslutsfattande och delgivning av beslut. Paragrafen gäller pensionsanstaltens beslut i ärenden enligt denna lag och delgivning av besluten. Det föreslås att till paragrafen fogas ett nytt 2 mom., med stöd av vilket den avgörande pensionsanstalten inom den privata sektorn eller den sista pensionsanstalten kan ge ett interimistiskt beslut om bevil-

jande av pension redan innan ärendet har behandlats och avgjorts slutligt. Huruvida ett interimistiskt beslut ges är beroende av pensionsanstaltens prövning.

Den slutliga behandlingen och avgörandet av ett ärende kan fördröjas i pensionsanstalten på grund av att någon utredning saknas som påverkar det slutliga beslutet. Sådana utredningar vara t.ex. ett intyg från ett annat lands myndighet över försäkringsperioder i utlandet eller ett beslut om en primär förmån. Syftet med förslaget till 2 mom. är att trygga den pensionssökandes försörjning tillfälligt tills pensionsanstalten får den saknade utredningen och kan ge ett slutligt beslut i ärendet. Ändring får inte sökas i ett interimistiskt beslut. I praktiken ska pensionsanstalten meddela i det interimistiska beslutet att den ger ett slutligt beslut som kan överklagas när den har fått den saknade utredningen. Den pension som beviljas genom det slutliga beslutet kan dock vara t.ex. mindre än den pension som beviljats genom det interimistiska beslutet. Pension som beviljas genom det slutliga beslutet kan kvittas mot pension som med stöd av det interimistiska beslutet eventuellt har betalats till för stort belopp.

På grund av det föreslagna nya 2 mom. blir de nuvarande 2 och 3 mom. 3 och 4 mom.

178 §. Pensionsanstaltens ansvar för pensionsdel som intjänats för oavlönad tid. Det föreslås att ordet ansvarsfördelningsgrunder ändras till ordet kostnadsfördelningsgrunder i paragrafen. Ordet kostnadsfördelningsgrunder beskriver bättre det som för närvarande bestäms i de av social- och hälsovårdsministeriet fastställda ansvarsfördelningsgrunderna. Kostnadsfördelning är ett vidare begrepp än ansvarsfördelning. Ansvarsfördelningen är bara en del av kostnadsfördelningen, dvs. fördelningen av de ArPL-, SjöPL- och FöPL-pensionskostnader som bekostas gemensamt av pensionssystemet för den privata sektorn. Utöver denna ansvarsfördelning utreder Pensionsskyddscentralen årligen bl.a. de pensionsdelar som respektive pensionsanstalt betalt på de andra pensionsanstaltens vägnar, fördelningen av arbetslöshetsförsäkringsfondens avgift till pensionsanstalterna och Pensionsskyddscentralens kostnadsandelar.

182 §. *Arbetslöshetsförsäkringsfondens avgift.* Det föreslås att ordet ansvarsfördelningsgrunder i 3 mom. ändras till ordet kostnadsfördelningsgrunder med samma motivering som anförts i samband med 178 §.

183 §. *Utredning av kostnader.* I 2 mom. föreskrivs att Pensionsskyddscentralen fastställer gottgörelse till en pensionsanstalt för de kostnader för vilka någon annan pensionsanstalt eller pensionsanstalterna gemensamt svarar, eller för den i 182 § avsedda avgiften, samt fastställer för pensionsanstalterna en avgift för de kostnader som respektive pensionsanstalt skall svara för.

Det föreslås att till 2 mom. fogas en hänvisning till de pensionsanstalter som avses i 1 mom. Syftet med hänvisningen är att klargöra vilka pensionsanstalter som berörs av 2 mom. Dessutom föreslås att i 2 mom. slopas den bestämmelse som gäller Pensionsskyddscentralens och den offentliga sektorns pensionsanstalters avtal om utredning av kostnaderna i anslutning till arrangemanget med den sista pensionsanstalten. I fortsättningen ska även fördelningen av dessa kostnader bestämmas i enlighet med de ansvarsfördelningsgrunder som social- och hälsovårdsministeriet fastställer på framställning av Pensionsskyddscentralen. I enlighet med de på detta sätt fastställda fördelningsgrunderna fastställer Pensionsskyddscentralen också gottgörelse till den offentliga sektorns Vilma-pensionsanstalter för de kostnader för vilka de andra pensionsanstalter som hör till arrangemanget med den sista pensionsanstalten svarar, samt fastställer för de pensionsanstalter som omfattas av arrangemanget med den sista pensionsanstalten en avgift för de kostnader som respektive pensionsanstalt ska svara för.

I 2 mom. föreslås dessutom att ordet ansvarsfördelningsgrunder ändras till ordet kostnadsfördelningsgrunder med samma motivering som anförts i samband med 178 §.

I 3 mom. föreslås att hänvisningen till det avtal som nämns i det nuvarande 2 mom. slopas. Även offentliga pensionsanstalter ska i fortsättningen direkt med stöd av lag vara skyldiga att lämna Pensionsskyddscentralen de uppgifter som behövs för utredningarna enligt 1 mom. i den form och inom den tid som Pensionsskyddscentralen bestämmer.

Det föreslås att 4 mom. ändras så att Pensionsskyddscentralen i fortsättningen ska ha behörighet att avgöra meningsskiljaktigheter om kostnadsfördelningen mellan pensionsanstalterna oberoende av om det är fråga om en pensionsanstalt inom den privata sektorn eller den offentliga sektorn.

184 §. *Beslut om kostnadsfördelning.* Det föreslås att paragrafen ändras så att i fortsättningen meddelar Pensionsskyddscentralen pensionsanstalterna inom såväl den privata sektorn som den offentliga sektorn ett beslut om fördelningen av de kostnader som avses i 183 §.

185 §. *Pensionsanstalternas rätt att komma överens om kostnadsfördelningen.* I paragrafen bestäms om pensionsanstalternas rätt att i enskilda fall eller för att underlätta verkställigheten komma överens om att kostnadsfördelningen görs på annat sätt än enligt lagen. Den gällande paragrafen kan i praktiken tillämpas i situationer där två pensionsanstalter sinsemellan kommer överens om kostnaderna på ett sätt som inte påverkar andra pensionsanstalter. Det kan således bli fråga endast om pensionsanstalter som omfattas av arrangemanget med den sista pensionsanstalten. Av denna orsak föreslås att paragrafen preciseras så att av den framgår tydligare än nu vilka pensionsanstalter som berörs av paragrafen.

1.2 Lagen om införande av lagen om pension för arbetstagare

26 §. I 3 mom. bestäms om en situation där förmånslåtarens pension har samordnats i enlighet med de arbetspensionslagar som gällde före 2005. Enligt det gällande momentet tillämpas på familjepension som beviljas efter förmånslåtarens sådan pension i fråga om vilken pensionsfallet har inträffat efter 2005 de samordningsbestämmelser som gällde före 2005. Det föreslås att paragrafen ändras så att på de aktuella familjepensionerna tillämpas i stället för de gamla samordningsbestämmelserna bestämmelserna om avdrag för primära förmåner i ArPL 92 och 93 § samt 94 § 2—4 mom. Då blir grunden för familjepensionen den pension som betalades till förmånslåtaren, dock så att avdraget för den primära förmånen inte beaktas i förmånslåtarens pension.

Primära förmåner som dras av med stöd av bestämmelserna i ArPL får ändå inte minska det totala beloppet av familjepensionen mera än samordningen enligt de bestämmelser som gällde före 2005. Om tillämpningen av bestämmelserna i ArPL leder till en familjepension vars totala belopp är mindre än enligt de samordningsbestämmelser som gällde före 2005, tillämpas de sistnämnda bestämmelserna.

1.3 Lagen om sjömanspensioner

10 §. Arbetslösa arbetstagares rätt till ålderspension vid sänkt pensionsålder. I paragrafen skyddas sjömans rätt till pensionsålder som är lägre än 63 år i situationer där SjöPL-arbetet har upphört innan sjömannen nått den intjänade pensionsåldern. Det föreslås att i 2 mom. slopas som onödigt bestämmelsen enligt vilken arbetstagaren skulle ha rätt till ålderspension vid sänkt pensionsålder om arbetstagaren har övergått till att arbeta på ett sådant utländskt fartyg som avses i 4 § 2 mom. 4 punkten. Denna bestämmelse, som föreslås bli slopad, har aldrig tillämpats i praktiken, inte ens under tiden med den SjöPL som gällde före 2007, fast den aktuella bestämmelsen har funnits i lagen sedan 1987. Dessutom har sådana utländska fartyg som avses i bestämmelsen omfattats av SjöPL senast i slutet av 1990.

16 §. Rätten till deltidspension. I paragrafen föreslås ändringar som motsvarar de ändringar som föreslås i ArPL 16 §.

17 §. Deltidspensionens belopp. I paragrafen föreslås ändringar som motsvarar de ändringar som föreslås i ArPL 17 §.

20 §. Justering av deltidspension. I paragrafen föreslås ändringar som motsvarar de ändringar som föreslås i ArPL 20 §.

22 §. Indragning av deltidspension och erhållande av ny deltidspension. I paragrafen föreslås ändringar som motsvarar de ändringar som föreslås i ArPL 22 §.

51 §. Justering av invalidpension retroaktivt. I paragrafen föreslås ändringar som motsvarar de ändringar som föreslås i ArPL 51 §.

97 §. Förmåner som dras av från pension. I paragrafen föreslås ändringar som motsvarar de ändringar som föreslås i ArPL 92 §.

107 §. Beslutsfattande och delgivning av beslut. Det föreslås att till paragrafen fogas ett nytt 3 mom. som i sak motsvarar det nya 2 mom. som föreslås i ArPL 105 §. Samtidigt föreslås att det nuvarande 3 och 4 mom. blir 4 och 5 mom.

158 §. Pensionskassans ansvar för en pensionsdel som intjänats för oavlönad tid. I paragrafen hänvisas till de ansvarsfördelningsgrunder som nämns i ArPL 183 § 2 mom. Ordet ansvarsfördelningsgrunder i hänvisningen föreslås bli ändrat till ordet kostnadsfördelningsgrunder på samma sätt som föreslås i fråga om ArPL 183 § 2 mom.

1.4 Lagen om införande av lagen om sjömanspensioner

2 §. I paragrafen bestäms hur den sammanlagda pensionen enligt SjöPL bestäms när arbetstagaren har intjänat SjöPL-pension för tiden före 2005, för 2005 och 2006 samt från och med 2007. I 3 mom. bestäms enligt dess nuvarande ordalydelse hur arbetstagarens SjöPL-pension bestäms för tiden före 2005, om SjöPL-pensionen från och med 2007 intjänas enligt de allmänna intjäningsprocenten i den nya SjöPL.

Det föreslås att ordalydelsen i 3 mom. preciseras så att av den framgår tydligare än nu att momentet också gäller de situationer där arbetstagaren inte alls har intjänat pension enligt den gamla SjöPL eller den nya SjöPL för tiden efter 2004. Syftet med preciseringen är inte att ändra momentets innehåll i sak jämfört med vad som var den ursprungligen avsikten och hur sakinnehållet har tolkats även i nuvarande avgörandep Praxis. Samtidigt ändras hänvisningarna i momentet till 17 § i den gamla lagen så att hänvisningarna avser 17 § 3—5 och 7—9 mom. i den gamla lagen. Den gamla lagens 17 § 1, 2 och 10 mom. gäller annat än intjänande av pension, så det är onödigt att hänvisa till dem. Också hänvisningen till 17 § 6 mom. i den gamla lagen är onödigt, eftersom där bestäms om situationer som det också bestäms om i 10 § i den nya lagen och i 2 § 1 och 2 mom. i den här lagen.

20 §. Innehållet i 3 mom. motsvarar i sak Inf ArPL 26 § 3 mom. I momentet föreslås en ändring som i sak motsvarar den ändring som föreslås i Inf ArPL 26 § 3 mom.

1.5 Lagen om pension för företagare

13 §. Rätt till deltidspension. Det föreslås att till paragrafen fogas ett nytt 6 mom., vars innehåll i sak motsvarar förslaget till ArPL 16 § 6 mom.

14 §. Deltidspensionens belopp. I paragrafen föreslås ändringar som motsvarar de ändringar som föreslås i ArPL 17 §.

17 §. Justering av deltidspension. I paragrafen föreslås ändringar som motsvarar de ändringar som föreslås i ArPL 20 §.

19 §. Indragning av deltidspension och erhållande av deltidspension på nytt. I paragrafen föreslås en ändring som motsvarar den ändring som föreslås i ArPL 22 §.

48 §. Justering av invalidpension retroaktivt. I paragrafen föreslås en ändring som motsvarar den ändring som föreslås i ArPL 51 §.

85 §. Förmåner som dras av från pension. I paragrafen föreslås ändringar som motsvarar de ändringar som föreslås i ArPL 92 §.

95 §. Beslutsfattande och delgivning av beslut. I paragrafen föreslås ändringar som motsvarar de ändringar som föreslås i ArPL 105 §.

140 §. Statens deltagande i kostnaderna. I 4 mom. hänvisas till de ansvarsfördelningsgrunder som avses i ArPL 183 § 2 mom. Termen ansvarsfördelningsgrunder i hänvisningen ändras så att den motsvarar den ändring gällande kostnadsfördelningsgrunden som föreslås i ArPL 183 § 2 mom.

1.6 Lagen om införande av lagen om pension för företagare

26 §. I 3 mom. föreslås en ändring vars innehåll i sak motsvarar den ändring som föreslås i Inf ArPL 26 § 3 mom.

1.7 Lagen om pension för lantbruksföretagare

36 §. Rätt till deltidspension. Det föreslås att till paragrafen fogas ett nytt 6 mom., vars innehåll i sak motsvarar förslaget till ArPL 16 § 6 mom.

37 §. Deltidspensionens belopp. I paragrafen föreslås ändringar som motsvarar de ändringar som föreslås i ArPL 17 §.

40 §. Justering av deltidspension. I paragrafen föreslås ändringar som motsvarar de ändringar som föreslås i ArPL 20 §.

90 §. Beslutsfattande och delgivning av beslut. I paragrafen föreslås ändringar som motsvarar de ändringar som föreslås i ArPL 105 §.

1.8 Lagen om införande av lagen om pension för lantbruksföretagare

25 §. Det föreslås att innehållet i 3 mom. ändras på ett sätt som i sak motsvarar den ändring som föreslås i Inf ArPL 26 §.

1.9 Lagen om Pensionsskyddscentralen

5 §. Ansvar för Pensionsskyddscentralens kostnader. I 3 och 4 mom. hänvisas till de ansvarsfördelningsgrunder som avses i ArPL 183 § 2 mom. Eftersom ordet ansvarsfördelningsgrunder ovan i fråga om ArPL föreslås bli ändrat till ordet kostnadsfördelningsgrunder, föreslås att de moment som det nu är fråga om ändras till denna del.

1.10 Lagen om stöd för upphörande med att bedriva jordbruk

78 §. Hänvisningar till annan lagstiftning. Det föreslås att till 1 mom. fogas en hänvisning till det nya 2 mom. som föreslås i ArPL 105 §, och som gäller pensionsanstaltens möjlighet att meddela ett interimistiskt beslut i ett ärende innan ärendet har behandlats och avgjorts slutligt vid pensionsanstalten. Även i fråga om avträdelsestöd är det möjligt att det slutliga beslutet fördröjs, eftersom t.ex. beloppet av en primär förmån som ska dras av från avträdelsestödet inte har avgjorts. Dessutom ändras den nuvarande hänvisningen i 1 mom. till ArPL 105 § 3 mom. till en hänvisning till ArPL 105 § 4 mom., eftersom det föreslås att 3 mom. i ArPL 105 § blir 4 mom.

1.11 Lagen om överföring av pensionsrätt mellan arbetspensionssystemet i Finland och Europeiska gemenskapernas pensionssystem

11 §. Ändringsökande och undanröjande av beslut. I paragrafen bestäms om sökande

av ändring i beslut i ett ärende som gäller överföring av pensionsrätt och om undanröjande av beslut. Det föreslås att 2 mom. ändras så att behörigheten att undanröja beslut i fortsättningen tillkommer besvärsnämnden för arbetspensionsärenden i stället för försäkringsdomstolen. Ändringen tillämpas på ansökningar om undanröjande av beslut som anhängiggörs efter det att ändringen trätt i kraft.

Det föreslås att ordalydelsen i 3 mom. preciseras så att omnämmandet av besvärsnäm-

den i momentet ändras till besvärsnämnden för arbetspensionsärenden.

2 Ikraftträdande

Lagarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2012. Det föreslås dock att 92 § i ArPL, 97 § i SjPL och 85 § i FöPL ska träda i kraft först den 1 januari 2013.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag**om ändring av lagen om pension för arbetstagare**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om pension för arbetstagare (395/2006) 16 § 1 mom. 3 och 4 punkten, 17 § 1 och 2 mom., 20 § 1 mom. 1 punkten, 22 § 1 mom., 51, 92 och 178 §, 182 § 3 mom., 183 § 2—4 mom., 184 och 185 §, av dem 92 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 909/2010 och 182 § 3 mom. sådant det lyder i lag 1112/2007, samt

fogas till 16 § 1 mom., sådant det lyder delvis ändrat i lag 627/2009, en ny 5 punkt, till 16 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 627/2009, ett nytt 6 mom. och till 105 §, sådan den lyder i lag 634/2009, ett nytt 2 mom., varvid det nuvarande 2 och 3 mom. blir 3 och 4 mom., som följer:

16 §

Rätt till deltidspension

En arbetstagare i åldern 60—67 år som har övergått till deltidarbete har rätt till deltidspension, om han eller hon

3) inte får annan pension på grundval av eget arbete eller en motsvarande utländsk förmån eller en förmån på grundval av anställning i en internationell organisation eller ett organ inom Europeiska unionen,

4) efter att anställningsförhållandet enligt denna lag upphörde inte har rätt till deltidspension enligt arbetspensionslagarna för den offentliga sektorn på grundval av anställning på heltid som omfattas av nämnda lagar, och om hans eller hennes

5) arbete enligt denna lag fortsätter så att arbetstiden och arbetsinkomsterna har minskat när han eller hon har rätt till deltidspension på grundval av anställning som omfattas

av arbetspensionslagarna för den offentliga sektorn.

Om det arbetsavtal som gäller deltidarbete för en arbetstagare som har deltidspension enligt denna lag sägs upp och arbetstagaren inte är skyldig att utföra arbete under uppsägningstiden eller hans eller hennes arbetstid annars minskar under uppsägningstiden så att arbetstidsvillkoren enligt 4 mom. 1 punkten inte längre uppfylls, anses arbetstiden under sex veckor från det att arbetstiden minskade, dock inte efter uppsägningstiden, uppfylla villkoren för erhållande av deltidspension.

17 §

Deltidspensionens belopp

Deltidspensionens belopp är 50 procent av skillnaden mellan den stabiliserade inkom-

ten och inkomsten av deltidarbete som omfattas av arbetspensionslagarna (*inkomstbortfall*).

Har arbetstagaren samtidigt rätt till deltidspension med stöd av två eller flera arbetspensionslagar, utgör deltidspensionen enligt denna lag en lika stor andel som de enligt denna lag försäkrade arbetsinkomsternas andel utgör av de arbetsinkomster som beaktas i den stabiliserade inkomsten och som baserar sig på de lagar med stöd av vilka deltidspension beviljas.

20 §

Justering av deltidspension

Deltidspensionens belopp justeras, om

1) det har inträffat en permanent förändring i deltidspensionstagarens förvärvsinkomster av deltidarbetet, så att dessa förvärvsinkomster kännbart avviker från de förvärvsinkomster av deltidarbetet som beaktades när deltidspensionen bestämdes och som justerats till gransknings tidpunktens nivå med lönekoeficienten enligt 96 §, eller

22 §

Indragning av deltidspension och erhållande av deltidspension på nytt

Deltidspensionen dras in från ingången av kalendermånaden efter den under vilken arbetstagaren inte längre uppfyller de villkor för att få pension som nämns i 16 § 1 mom. 3 punkten eller 4 mom., om inte något annat följer av 21 §. Om villkoren för att få deltidspension inte längre uppfylls på kalendermånadens första dag, dras dock deltidspensionen in från och med nämnda dag. Deltidspension kan också dras in retroaktivt.

51 §

Justering av invalidpension retroaktivt

Invalidpensionen kan dras in eller justeras eller utbetalningen av den kan avbrytas retro-

aktivt för högst två år. Denna tid beräknas från ingången av kalendermånaden efter den under vilken pensionstagaren ansökan om justering anhängiggjorts eller pensionsanstalten vidtagit justeringsåtgärder. Om utbetalningen av invalidpension har avbrutits, ska pensionen dock justeras eller dras in från och med tidpunkten för avbrytandet.

92 §

Förmåner som dras av från pension

Från pension enligt denna lag avdras en primär förmån som arbetstagaren fått och från familjepension en familjepension eller ersättning som motsvarar en primär förmån. Primära förmåner är

1) dagpenning eller olycksfallspension som grundar sig på lagen om olycksfallsförsäkring,

2) ersättning för inkomstbortfall på grund av egen skada eller pension som beviljats med stöd av trafikförsäkringslagen,

3) ersättning för inkomstbortfall som beviljats med stöd av lagen om rehabilitering som ersätts enligt lagen om olycksfallsförsäkring,

4) ersättning för inkomstbortfall som beviljats med stöd av lagen om rehabilitering som ersätts enligt trafikförsäkringslagen,

5) dagpenning eller olycksfallspension som beviljats med stöd av lagen om olycksfall i militärtjänst.

Trots 1 mom. är pensionen efter att den primära förmånen dragits av dock minst lika stor som den pension som arbetstagaren intjänat på grundval av förvärvsinkomsterna efter året för skadefallet i fråga om den primära förmånen. I pension enligt denna lag betalas arbetstagaren en lika stor del av skillnaden mellan det sammanlagda beloppet av alla arbetspensioner och avdraget för den primära förmånen, dock minst av det minimibelopp som avses ovan, som pensionen enligt denna lag utgör av arbetstagarens samtliga arbetspensioner.

Om det till pension eller en primär förmån i enlighet med denna lag har lagts en engångsförhöjning, beaktas pensionen eller den primära förmånen till engångsförhöjt belopp när den primära förmånen dras av.

Om skadefallet i fråga om den primära förmånen har inträffat dock före 2004, görs inget avdrag enligt 1 och 2 mom. för den primära förmånen.

105 §

Beslutsfattande och delgivning av beslut

Den avgörande pensionsanstalten inom den privata sektorn eller den sista pensionsanstalten kan meddela ett interimistiskt beslut om beviljande av pension för den tid som behandlingen av ärendet pågår tills ett slutligt beslut har getts i saken. Andring får inte sökas i det interimistiska beslutet.

178 §

Pensionsanstaltens ansvar för pensionsdel som intjänats för oavlönad tid

För den pensionsdel som intjänats på grundval av ovan i 74 § avsedd oavlönad tid svarar, i förhållande till de i respektive pensionsanstalt försäkrade arbetsinkomsterna, de pensionsanstalter gemensamt som sköter pensionsskyddet enligt de arbetspensionslagar som nämns i 3 §. De grunder för pensionsanstaltens eventuella förskott och slutliga avgifter som Pensionsskyddscentralens ansökan gäller samt tidpunkterna för betalning av dem ingår i de kostnadsfördelningsgrunder som nämns i 183 § 2 mom.

182 §

Arbetslöshetsförsäkringsfondens avgift

Arbetslöshetsförsäkringsfonden ska årligen betala avgiften till Pensionsskyddscentralen inom den tid som anges i kostnadsfördelningsgrunderna. De medel som erhållits i avgift gottgör Pensionsskyddscentralen de i 1 mom. nämnda pensionsanstalterna i förhållande till de i respektive pensionsanstalt för-

säkrade arbetsinkomsterna så att pensionsanstalternas andel av ansvaret för Pensionsskyddscentralens kostnadsandel dras av från de fördelade medlen före gottgörelsen. Närmare bestämmelser om gottgörelse av avgiften ingår i de kostnadsfördelningsgrunder som nämns i 183 § 2 mom.

183 §

Utredning av kostnader

På basis av utredningen bestämmer Pensionsskyddscentralen att en gottgörelse ska betalas till de pensionsanstalter som avses i 1 mom. för de kostnader för vilken någon annan av de pensionsanstalter som avses i 1 mom. eller dessa pensionsanstalter gemensamt svarar, eller för den i 182 § avsedda avgiften, samt påför dessa pensionsanstalter en avgift för de kostnader som respektive pensionsanstalt ska svara för. Gottgörelsen och avgiften jämte ränta, samt eventuellt förskott på den, bestäms i enlighet med de kostnadsfördelningsgrunder som social- och hälsovårdsministeriet fastställer på framställning av Pensionsskyddscentralen. I kostnadsfördelningsgrunderna bestäms också hur ett eventuellt överskott eller underskott som uppkommit i samband med förrättandet av kostnadsfördelningen skall beaktas för Pensionsskyddscentralens del.

De pensionsanstalter som avses i 1 mom. ska i enlighet med vad som anges i kostnadsfördelningsgrunderna lämna Pensionsskyddscentralen de uppgifter som behövs för utredningarna enligt 1 mom. Uppgifterna ska lämnas i den form och inom den tid som Pensionsskyddscentralen bestämmer. Om en pensionsanstalt försummar sin anmälningskyldighet, uppskattar Pensionsskyddscentralen kostnadsandelen för pensionsanstalten i fråga. Pensionsskyddscentralen justerar kostnadsandelen i samband med följande utredning.

Uppstår det meningsskiljaktigheter om kostnadsfördelningen mellan de pensionsanstalter som avses i 1 mom., avgörs ärendet av Pensionsskyddscentralen.

184 §

Beslut om kostnadsfördelning

Pensionsskyddscentralen meddelar de pensionsanstalter som avses i 183 § 1 mom. ett beslut om fördelningen av de kostnader som avses i nämnda paragraf. Ändring i beslutet får sökas på det sätt som föreskrivs i 9 kap.

185 §

Pensionsanstalternas rätt att komma överens om kostnadsfördelningen

De pensionsanstalter som sköter pensionskyddet enligt de arbetspensionslagar för den privata sektorn som nämns i 3 § 1 mom. och de pensionslagar för den offentliga sektorn som nämns i 3 § 2 mom. 1—3 och 5 punkten kan i enskilda fall eller för att underlätta verkställigheten komma överens om att kost-

nadsfördelningen görs på annat sätt än enligt bestämmelserna i detta kapitel. I sådana fall ska principerna i detta kapitel följas.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2012.
Lagens 92 § träder i kraft först den 1 januari 2013. Paragrafen tillämpas dock även på pension som på en arbetstagares ansökan beviljats honom eller henne före 2013, om pensionsfallet inträffat den 1 januari 2007 eller därefter, en primär förman har dragits av från pensionen och arbetstagaren med tillämpning av nämnda paragraf skulle få en större pension än tidigare. I detta fall justeras pensionsbeloppet från och med den 1 januari 2013, om ansökan inkommer till pensionsanstalten senast den 30 juni 2013, och på grundval av ansökningar som inkommit efter nämnda datum från ingången av kalendermånaden efter det att ansökan inkom.
Åtgärder som krävs för verkställigheten av denna lag får vidtas innan lagen träder i kraft.

2.

Lag**om ändring av 26 § i lagen om införande av lagen om pension för arbetstagare**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om införande av lagen om pension för arbetstagare (396/2006) 26 § 3 mom.
som följer:

26 §

Familjepension som baserar sig på för-
mänslåtarens pension som bestämts i enlighet
med de pensionslagar för anställningsförhål-
landen som gällde före den 1 januari 2005
bestäms på basis av den ålderspension eller
fulla invalidpension som förmånslåtaren er-
höll vid sin död. Hade vid samordning enligt
8 eller 8 a § i APL av förmånslåtarens pen-
sion dock beaktats även en primär förmån
enligt 8 § 1 mom. i nämnda lag, ska den pri-
mära förmånens inverkan på förmånslåtarens
pension elimineras. Till förmånslåtarens pen-
sion som uträknas som grund för familjepen-
sionen läggs den pension som förmånslåtaren
intjänat under tid med pension. Om en för-

månstagare med familjepension beviljas en
familjepension eller ersättning som motsva-
rar en primär förmån, dras pensionen eller er-
sättningen av från grunden för familjepen-
sionen i enlighet med 92 och 93 § samt 94 §
2—4 mom. i lagen om pension för arbetsta-
gare. Avdraget för en primär förmån enligt
nämnda bestämmelser får likväl inte minska
det totala beloppet av familjepensionen mer
än om familjepensionen skulle ha samordnats
i enlighet med 8 eller 8 a § i APL.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2012.
Lagen tillämpas på familjepension i fråga
om vilken pensionsfall inträffar den 1 januari
2012 eller därefter.

3.

Lag**om ändring av lagen om sjömanspensioner**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om sjömanspensioner (1290/2006) 10 § 2 mom., 16 § 1 mom. 3 och 4 punkten, 17 § 1 och 2 mom., 20 § 1 mom. 1 punkten, 22 § 1 mom., 51, 97 och 158 §, av dem 97 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 911/2010, samt

fogas till 16 § 1 mom., sådant det lyder delvis ändrat i lag 629/2009, en ny 5 punkt, till 16 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 629/2009, ett nytt 6 mom. och till 107 § ett nytt 3 mom., varvid det nuvarande 3 och 4 mom. blir 4 och 5 mom., som följer:

10 §

Arbetslösa arbetstagares rätt till ålderspension vid sänkt pensionsålder

Om arbetstagaren har tagit emot ett av arbetskraftsmyndigheten erbjudet arbete som avses i 2 kap. 12 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa, vilket arbetstagaren inte kan vägra ta emot utan att förlora sin rätt till arbetslöshetsdagpenning eller arbetsmarknadsstöd, tillämpas 1 mom. i fråga om arbetstagarens rätt att få ålderspension vid sänkt pensionsålder. En förutsättning är dessutom att arbetstagaren fortlöpande har sökt sådant arbete som avses i 4 § 1 mom. genom arbetskraftsmyndighetens förmedling.

16 §

Rätten till deltidspension

En arbetstagare i åldern 60—67 år som har övergått till deltidarbete har rätt till deltidspension om han eller hon

3) inte får annan pension på grundval av eget arbete eller en motsvarande utländsk förmån eller en förmån på grundval av anställning i en internationell organisation eller ett organ inom Europeiska unionen,

4) efter att anställningsförhållandet enligt denna lag upphörde inte har rätt till deltidspension enligt arbetspensionslagarna för den offentliga sektorn på grundval av anställning på heltid som omfattas av nämnda lagar, och om hans eller hennes

5) arbete enligt denna lag fortsätter så att arbetstiden och arbetsinkomsterna har minskat när han eller hon har rätt till deltidspension på grundval av anställning som omfattas av arbetspensionslagarna för den offentliga sektorn.

Om det arbetsavtal som gäller deltidarbete för en arbetstagare som har deltidspension enligt denna lag sägs upp och arbetstagaren inte är skyldig att utföra arbete under uppsägningstiden eller hans eller hennes arbetstid annars minskar under uppsägningstiden så att arbetstidsvillkoren enligt 4 mom. 1 punkten inte längre uppfylls, anses arbetstiden under sex veckor från det att arbetstiden minskade, dock inte efter uppsägningstiden, uppfylla villkoren för erhållande av deltidspension.

17 §

Deltidspensionens belopp

Deltidspensionens belopp är 50 procent av skillnaden mellan den stabiliserade inkomsten och inkomsten av deltidarbete som om-

fattas av arbetspensionslagarna (*inkomstbortfall*).

Har arbetstagaren samtidigt rätt till deltidspension med stöd av två eller flera arbetspensionslagar, utgör deltidspensionen enligt denna lag en lika stor andel som de enligt denna lag försäkrade arbetsinkomsternas andel utgör av de arbetsinkomster som beaktats i den stabiliserade inkomsten och som baserar sig på de lagar med stöd av vilka deltidspension beviljas.

20 §

Justering av deltidspension

Deltidspensionens belopp justeras, om

1) det har inträffat en permanent förändring i deltidspensionstagarens förvärvsinkomster av deltidarbetet, så att dessa förvärvsinkomster kännbart avviker från de förvärvsinkomster av deltidarbetet som beaktades när deltidspensionen bestämdes och som justerats till granskningstidpunktens nivå med lönekoeficienten enligt 101 §, eller

22 §

Indragning av deltidspension och erhållande av ny deltidspension

Deltidspensionen dras in från ingången av kalendermånaden efter den under vilken arbetstagaren inte längre uppfyller de villkor för att få pension som nämns i 16 § 1 mom. 3 punkten eller 4 mom., om inte något annat följer av 21 §. Om villkoren för att få deltidspension inte längre uppfylls på kalendermånadens första dag, dras dock deltidspensionen in från och med nämnda dag. Deltidspension kan också dras in retroaktivt.

51 §

Justering av invalidpension retroaktivt

Invalidpensionen kan dras in eller justeras eller utbetalningen av den kan avbrytas retroaktivt för högst två år. Denna tid beräknas

från ingången av kalendermånaden efter den under vilken pensionstagaren ansökan om justering anhängiggjorts eller pensionsanstalten vidtagit justeringsåtgärder. Om utbetalningen av invalidpension har avbrutits, ska pensionen dock justeras eller dras in från och med tidpunkten för avbrytandet.

97 §

Förmåner som dras av från pension

Från pension enligt denna lag avdras en primär förmån som arbetstagaren fått och från familjepension en familjepension eller ersättning som motsvarar en primär förmån. Primära förmåner är

1) dagpenning eller olycksfallspension som grundar sig på lagen om olycksfallsförsäkring,

2) ersättning för inkomstbortfall på grund av egen skada eller pension som beviljats med stöd av trafikförsäkringslagen,

3) ersättning för inkomstbortfall som beviljats med stöd av lagen om rehabilitering som ersätts enligt lagen om olycksfallsförsäkring,

4) ersättning för inkomstbortfall som beviljats med stöd av lagen om rehabilitering som ersätts enligt trafikförsäkringslagen,

5) dagpenning eller olycksfallspension som beviljats med stöd av lagen om olycksfall i militärtjänst.

Trots 1 mom. är pensionen efter att den primära förmånen dragits av dock minst lika stor som den pension som arbetstagaren intjänat på grundval av förvärvsinkomsterna efter året för skadefallet i fråga om den primära förmånen. I pension enligt denna lag betalas arbetstagaren en lika stor del av skillnaden mellan det sammanlagda beloppet av alla arbetspensioner och avdraget för den primära förmånen, dock minst av det minimibelopp som avses ovan, som pensionen enligt denna lag utgör av arbetstagarens samtliga arbetspensioner.

Om det till pension eller en primär förmån i enlighet med denna lag har lagts en engångsförhöjning, beaktas pensionen eller den primära förmånen till engångsförhöjt belopp när den primära förmånen dras av.

Om skadefallet i fråga om den primära förmånen har inträffat dock före 2004, görs

inget avdrag enligt 1 och 2 mom. för den primära förmånen.

107 §

Beslutsfattande och delgivning av beslut

Pensionskassan eller någon annan behörig pensionsanstalt kan meddela ett interimistiskt beslut om beviljande av pension för den tid som behandlingen av ärendet pågår tills ett slutligt beslut har getts i saken. Ändring får inte sökas i det interimistiska beslutet.

158 §

Pensionskassans ansvar för en pensionsdel som intjänats för oavlönad tid

För den pensionsdel som intjänats på grundval av ovan i 80 § avsedd oavlönad tid svarar, i förhållande till de i respektive pensionsanstalt försäkrade arbetsinkomsterna, de pensionsanstalter gemensamt som sköter

pensionsskyddet enligt de arbetspensionslagar som nämns i 3 §. De grunder för pensionskassans eventuella förskott och slutliga avgifter som Pensionsskyddscentralens ansökan gäller samt tidpunkterna för betalning av dem ingår i de kostnadsfördelningsgrunder som nämns i 183 § 2 mom. i lagen om pension för arbetstagare.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2012.

Lagens 97 § träder i kraft först den 1 januari 2013. Paragrafen tillämpas dock även på pension som på en arbetstagares ansökan beviljats honom eller henne före 2013, om pensionsfallet inträffat den 1 januari 2007 eller därefter, en primär förmån har dragits av från pensionen och arbetstagaren med tillämpning av nämnda paragraf skulle få en större pension än tidigare. I detta fall justeras pensionsbeloppet från och med den 1 januari 2013, om ansökan inkommer till pensionsanstalten senast den 30 juni 2013, och på grundval av ansökningar som inkommit efter nämnda datum från ingången av kalendermånaden efter det att ansökan inkom.

4.

Lag**om ändring av 2 och 20 § i lagen om införande av lagen om sjömanspensioner**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om införande av lagen om sjömanspensioner (1291/2006) 2 § 3 mom. och 20 § 3 mom. som följer:

2 §

Om en arbetstagare inte efter den 31 december 2004 har intjänat någon pension överhuvudtaget enligt den gamla eller den nya lagen eller om pensionen enligt den nya lagen bestäms i enlighet med 72—76 § i den lagen, ska den pension som intjänats före den 1 januari 2005 bestämmas på det sätt som föreskrivs i 1 eller 2 punkten i detta moment, i fråga om 1 punkten med tillämpning av 17 § 3—5 och 7—9 mom. samt 20 § 1 mom. 1—5 mening, sådana de lydte i den gamla lag som gällde före den 1 januari 2005, samt 7 mom. i ikraftträdandebestämmelsen i lagen om ändring av lagen om sjömanspensioner (1745/1995), som följer:

1) den intjänade pensionen bestäms på det sätt som föreskrivs i 1 mom. 1 punkten,

2) den intjänade pensionen bestäms enligt 17 § 3—5 och 7—9 mom. i den gamla lagen, sådana de lydte den 31 december 2004, till den del den till pension berättigande tiden hänför sig till 1991—2004; beloppet av en pension som intjänats före den 1 januari 1991 utgör för varje till pension berättigande betalningsmånad 1/8 procent av den lön som utgör grund för pensionen.

20 §

Familjepension som baserar sig på förmånslåtarens pension som bestämts i enlighet med den gamla lagen som gällde före den 1 januari 2005, bestäms på basis av den ålderspension eller fulla invalidpension som förmånslåtaren erhöLL vid sin död. Hade vid samordning enligt 27 § i den gamla lagen av förmånslåtarens pension dock beaktats även en primär förmån enligt 8 § 1 mom. i den gamla lagen om pension för arbetstagare (395/1961), ska den primära förmånens inverkan på förmånslåtarens pension elimineras. Till förmånslåtarens pension som uträknas som grund för familjepensionen läggs den pension som förmånslåtaren intjänat under tid med pension. Om en förmånstagare med familjepension beviljas en familjepension eller ersättning som motsvarar en primär förmån, dras pensionen eller ersättningen av från grunden för familjepensionen i enlighet med 97 och 98 § samt 99 § 2—4 mom. i den nya lagen. Avdraget för en primär förmån enligt nämnda bestämmelser får likväl inte minska det totala beloppet av familjepensionen mer än om familjepensionen skulle ha samordnats i enlighet med 27 § i den gamla lagen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2012.

Lagen tillämpas på familjepension i fråga om vilken pensionsfallet inträffar den 1 januari 2012 eller därefter.

5.

Lag**om ändring av lagen om pension för företagare**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om pension för företagare (1272/2006) 14 § 1 och 2 mom., 17 § 1 mom. 1 punkten, 19 § 1 mom., 48 och 85 § samt 140 § 4 mom., av dem 85 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 913/2010, samt
fogas till 13 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 630/2009, ett nytt 6 mom. och till 95 § ett nytt 2 mom., varvid det nuvarande 2 och 3 mom. blir 3 och 4 mom., som följer:

13 §

Rätt till deltidspension

 Om deltid arbetet för en person som får deltidspension enligt denna lag är arbete som utförts i ett anställningsförhållande och det arbetsavtal som gäller deltid arbetet sägs upp och skyldighet att utföra arbete under uppsägningstiden inte föreligger eller hans eller hennes arbetstid annars minskar under uppsägningstiden så att arbetstidsvillkoren enligt 5 mom. inte längre uppfylls, anses personen under sex veckor från det att arbetstiden minskade, dock inte efter uppsägningstiden, uppfylla villkoren för erhållande av deltidspension.

14 §

Deltidspensionens belopp

Deltidspensionens belopp är 50 procent av skillnaden mellan den stabiliserade inkomsten och inkomsten av deltid arbete som omfattas av arbetspensionslagarna (*inkomstbortfall*).

Har företagaren samtidigt rätt till deltidspension med stöd av två eller flera arbetspensionslagar, utgör deltidspensionen enligt

denna lag en lika stor andel som den i denna lag avsedda totala arbetsinkomstens andel utgör av de arbetsinkomster som beaktats i den stabiliserade inkomsten och som baserar sig på de lagar med stöd av vilka deltidspension beviljas.

17 §

Justering av deltidspension

 Deltidspensionens belopp justeras, om
 1) det har inträffat en permanent förändring i deltidspensionstagarens förvärvsinkomster av deltid arbetet, så att dessa förvärvsinkomster kännbart avviker från de förvärvsinkomster av deltid arbetet som beaktades när deltidspensionen bestämdes och som justerats till granskningstidpunktens nivå med lönekoeficienten enligt 89 §, eller

19 §

Indragning av deltidspension och erhållande av deltidspension på nytt

Deltidspensionen dras in från ingången av kalendermånaden efter den under vilken företagaren inte längre uppfyller de villkor för

att få pension som nämns i 13 § 1 mom. 3 punkten eller 4 eller 5 mom., om inte något annat följer av 18 §. Om villkoren för att få deltidspension inte längre uppfylls på kalendermånadens första dag, dras dock deltidspensionen in från och med nämnda dag. Deltidspension kan också dras in retroaktivt.

48 §

Justering av invalidpension retroaktivt

Invalidpensionen kan dras in eller justeras eller utbetalningen av den kan avbrytas retroaktivt för högst två år. Denna tid beräknas från ingången av kalendermånaden efter den under vilken pensionstagaren ansökan om justering anhängiggjorts eller pensionsanstalten vidtagit justeringsåtgärder. Om utbetalningen av invalidpension har avbrutits, ska pensionen dock justeras eller dras in från och med tidpunkten för avbrytandet.

85 §

Förmåner som dras av från pension

Från pension enligt denna lag avdras en primär förmån som företagaren fått och från familjepension en familjepension eller ersättning som motsvarar en primär förmån. Primära förmåner är

1) dagpenning eller olycksfallspension som grundar sig på lagen om olycksfallsförsäkring,

2) ersättning för inkomstbortfall på grund av egen skada eller pension som beviljats med stöd av trafikförsäkringslagen,

3) ersättning för inkomstbortfall som beviljats med stöd av lagen om rehabilitering som ersätts enligt lagen om olycksfallsförsäkring,

4) ersättning för inkomstbortfall beviljad med stöd av lagen om rehabilitering som ersätts enligt trafikförsäkringslagen,

5) dagpenning eller olycksfallspension beviljad med stöd av lagen om olycksfall i militärtjänst.

Trots 1 mom. är pensionen efter att den primära förmånen avdragits dock minst lika stor som den pension som företagaren intjänat på grundval av förvärvsinkomsterna efter

året för skadefallet i fråga om den primära förmånen. I pension enligt denna lag betalas företagaren en lika stor del av skillnaden mellan det sammanlagda beloppet av alla arbetspensioner och avdraget för den primära förmånen, dock minst av det minimibelopp som avses ovan, som pensionen enligt denna lag utgör av företagarens samtliga arbetspensioner.

Om det till pension eller en primär förmån i enlighet med denna lag har lagts en engångsförhöjning, beaktas pensionen eller den primära förmånen till engångsförhöjt belopp när den primära förmånen dras av.

Om skadefallet i fråga om den primära förmånen har inträffat dock före 2004, görs inget avdrag enligt 1 och 2 mom. för den primära förmånen.

95 §

Beslutsfattande och delgivning av beslut

Den behöriga pensionsanstalten kan meddela ett interimistiskt beslut om beviljande av pension för den tid som behandlingen av ärendet pågår tills ett slutligt beslut har getts i saken. Andring får inte sökas i det interimistiska beslutet.

140 §

Statens deltagande i kostnaderna

Den andel av kostnaderna för pensioner och andra förmåner som staten betalat ska Pensionsskyddscentralen fördela mellan pensionsanstalterna enligt de kostnadsfördelningsgrunder som nämns i 183 § 2 mom. i lagen om pension för arbetstigare.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2012.

Lagens 85 § träder i kraft först den 1 januari 2013. Paragrafen tillämpas dock även på pension som på en företagares ansökan beviljats honom eller henne före 2013, om pensionsfallet inträffat den 1 januari 2007 eller

därefter, en primär förmån har dragits av från pensionen och företagaren med tillämpning av nämnda paragraf skulle få en större pension än tidigare. I detta fall justeras pensionsbeloppet från och med den 1 januari

2013, om ansökan inkommer till pensionsanstalten senast den 30 juni 2013, och på grundval av ansökningar som inkommit efter nämnda datum från ingången av kalendermånaden efter det att ansökan inkom.

6.

Lag**om ändring av 26 § i lagen om införande av lagen om pension för företagare**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om införande av lagen om pension för företagare (1273/2006) 26 § 3 mom.
som följer:

26 §

Familjepension som baserar sig på förmånslåtarens pension som bestämts i enlighet med den FöPL som gällde före den 1 januari 2005, bestäms på basis av den ålderspension eller fulla invalidpension som förmånslåtaren erhöll vid sin död. Hade vid samordning enligt FöPL av förmånslåtarens pension dock beaktats även en primär förmån enligt 8 § 1 mom. i den gamla lagen om pension för arbetstagare (395/1961), ska den primära förmånens inverkan på förmånslåtarens pension elimineras. Till förmånslåtarens pension som uträknas som grund för familjepensionen läggs den pension som förmånslåtaren intjänat under tid med pension. Om en förmånstagare med familjepension beviljas en famil-

jepension eller ersättning som motsvarar en primär förmån, dras pensionen eller ersättningen av från grunden för familjepensionen i enlighet med 85 och 86 § samt 87 § 2—4 mom. i lagen om pension för företagare. Avdraget för en primär förmån enligt nämnda bestämmelser får likväl inte minska det totala beloppet av familjepensionen mer än om familjepensionen skulle ha samordnats i enlighet med FöPL.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2012.
Lagen tillämpas på familjepension i fråga om vilken pensionsfallet inträffar den 1 januari 2012 eller därefter.

7.

Lag

om ändring av lagen om pension för lantbruksföretagare

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om pension för lantbruksföretagare (1280/2006) 37 § 1 och 2 mom. samt 40 § 1 mom. 1 punkten, och
fogas till 36 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 632/2009, ett nytt 6 mom. och till 90 § ett nytt 2 mom., varvid det nuvarande 2 och 3 mom. blir 3 och 4 mom., som följer:

36 §

Rätt till deltidspension

Om deltid arbetet för en person som får deltidspension enligt denna lag är arbete som utförts i ett anställningsförhållande och det arbetsavtal som gäller deltid arbete sägs upp och skyldighet att utföra arbete under uppsägningstiden inte föreligger eller hans eller hennes arbetstid annars minskar under uppsägningstiden så att arbetstidsvillkoren enligt 5 mom. inte längre uppfylls, anses personen under sex veckor från det att arbetstiden minskade, dock inte efter uppsägningstiden, uppfylla villkoren för erhållande av deltidspension.

37 §

Deltidspensionens belopp

Deltidspensionens belopp är 50 procent av skillnaden mellan den stabiliserade inkomsten och inkomsten av deltid arbete som omfattas av arbetspensionslagarna (*inkomstbortfall*).

Har lantbruksföretagaren samtidigt rätt till deltidspension med stöd av två eller flera arbetspensionslagar, utgör deltidspensionen enligt denna lag en lika stor andel som den i denna lag avsedda totala arbetsinkomstens andel utgör av de arbetsinkomster som beaktats i den stabiliserade inkomsten och som

baserar sig på de lagar med stöd av vilka deltidspension beviljas.

40 §

Justering av deltidspension

Deltidspensionens belopp justeras, om
 1) det har inträffat en permanent förändring i deltidspensionstagarens förvärvsinkomster av deltid arbetet, så att dessa förvärvsinkomster kännbart avviker från de förvärvsinkomster av deltid arbetet som beaktades när deltidspensionen bestämdes och som justerats till granskningstidpunktens nivå med lönekoeficienten enligt 84 §, eller

90 §

Beslutsfattande och delgivning av beslut

Den behöriga pensionsanstalten kan meddela ett interimistiskt beslut om beviljande av pension för den tid som behandlingen av ärendet pågår tills ett slutligt beslut har getts i saken. Ändring får inte sökas i det interimistiska beslutet.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2012.

8.

Lag**om ändring av 25 § i lagen om införande av lagen om pension för lantbruksföretagare**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om införande av lagen om pension för lantbruksföretagare (1281/2006) 25 §
3 mom. som följer:

25 §

Familjepension som baserar sig på för-
månslåtarens pension som bestämts i enlighet
med den LFöPL som gällde före den
1 januari 2005, bestäms på basis av den ål-
derspension eller fulla invalidpension som
förmånslåtaren erhöll vid sin död. Hade vid
samordning enligt LFöPL av förmånslåtarens
pension dock beaktats även en primär förmån
enligt 8 § 1 mom. i den gamla lagen om pen-
sion för arbetstagare (395/1961), ska den
primära förmånens inverkan på förmånslåta-
rens pension elimineras. Till förmånslåtarens
pension som uträknas som grund för familje-
pensionen läggs den pension som förmånslå-
taren intjänat under tid med pension. Om en
förmånstagare med familjepension beviljas

en familjepension eller ersättning som mot-
svarar en primär förmån, dras pensionen eller
ersättningen av från grunden för familjepen-
sionen i enlighet med 83 § 1—3 pnkten i la-
gen om pension för lantbruksföretagare. Av-
draget för en primär förmån enligt nämnda
bestämmelser får likväl inte minska det totala
beloppet av familjepensionen mer än om fa-
miljepensionen skulle ha samordnats i enlig-
het med LFöPL.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2012.
Lagen tillämpas på familjepension i fråga
om vilken pensionsfallet inträffar den
1 januari 2012 eller därefter.

9.

Lag**om ändring av 5 § i lagen om Pensionsskyddscentralen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om Pensionsskyddscentralen (397/2006) 5 § 3 och 4 mom., sådana de lyder i lag 1111/2007, som följer:

5 §

Ansvar för Pensionsskyddscentralens kostnader

Hur pensionsanstalternas kostnadsandel ska räknas ut och verkställas föreskrivs närmare i de kostnadsfördelningsgrunder som social- och hälsovårdsministeriet på framställning av Pensionsskyddscentralen fastställer med stöd av 183 § 2 mom. i lagen om pension för arbetstagare. När pensionsanstalternas kostnadsandel fastställs ska det säker-

ställas att Pensionsskyddscentralens medel förslår till att täcka de utgifter som dess uppgifter och verksamhet medför och till att upprätthålla tillräcklig likviditet.

Pensionsanstalternas kostnadsandelar påförs av Pensionsskyddscentralen. Pensionsskyddscentralen har rätt att ta ut förskott på pensionsanstalternas kostnadsandelar på det sätt som föreskrivs i de kostnadsfördelningsgrunder som avses i 3 mom.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2012.

10.

Lag**om ändring av 78 § i lagen om stöd för upphörande med att bedriva jordbruk**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om stöd för upphörande med att bedriva jordbruk (612/2006) 78 § 1 mom.
som följer:

78 §

Hänvisningar till annan lagstiftning

Om inte något annat följer av denna lag, gäller för avträdelsetöd i tillämpliga delar det som i 96—100 § i lagen om pension för arbetstagare föreskrivs om lönekoeficient och arbetspensionsindex, i 103 § om ansökan om pension på en annan persons vägnar, i 105 § 2 och 4 mom. om meddelande av interimistiskt beslut och om maskinellt under-tecknande, i 112 § 1 mom. om utbetalning av pension, i 113 § 2 och 3 mom. om avbrytande av utbetalning av pension och indragning av pension till följd av att pensionstagaren sannolikt avlidit, i 115 och 116 § om dröjs-

målsförhöjning för att utbetalningen av pensionen försenats, i 119 § 1 och 2 mom., 120 § 2, 4 och 5 mom. samt 121 och 122 § om betalning av pension till Folkpensionsanstalten, en arbetslöshetskassa eller ett organ enligt socialvårdslagen (710/1982), i 124 § 1 mom. om förbud mot överföring eller pantsättning av pension, i 180 § om pensionsanstaltens ansvar för Pensionsskyddscentralens kostnader, i 216 § om handräckning, i 217 § om jäv för anställda och styrelsemedlemmar i pensionsanstalten och i 218 § om förvaring av handlingar.

—————
Denna lag träder i kraft den 1 januari 2012.

11.

Lag**om ändring av 11 § i lagen om lagen om överföring av pensionsrätt mellan arbetspensionssystemet i Finland och Europeiska gemenskapernas pensionssystem**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om överföring av pensionsrätt mellan arbetspensionssystemet i Finland och Europeiska gemenskapernas pensionssystem (165/1999) 11 § 2 och 3 mom., sådana de lyder i lag 687/2006, som följer:

11 §

Ändringssökande och undanröjande av beslut

Om ett i denna lag avsett beslut av en pensionsanstalt som gäller beloppet av pensionsrätten eller Pensionsskyddscentralens beslut som gäller den pensionsrätt som överförs och finansieringsandelarna grundar sig på en oriktig eller bristfällig utredning eller uppenbart står i strid med lag, kan besvärnämnden för arbetspensionsärenden på framställning av Pensionsskyddscentralen eller pensionsanstalten i fråga eller på ansökan av den som ansökt om överföring av pensionsrätten, efter att ha berett de övriga parterna tillfälle att bli hörda, undanröja beslutet och bestämma att ärendet ska behandlas på nytt.

Om ny utredning framkommer i ett ärende som gäller beviljande av förvägrad förmån eller utökande av redan beviljad förmån, ska Pensionsskyddscentralen eller pensionsanstalten i fråga pröva ärendet på nytt. Pensionsanstalten kan trots ett tidigare lagakraftvunnet beslut bevilja en förvägrad förmån eller utöka en redan beviljad förmån. Också besvärnämnden för arbetspensionsärenden och försäkringsdomstolen kan tillämpa motsvarande förfarande när de behandlar ärenden som gäller ändringssökande. I ett beslut som avses i detta moment får ändring sökas enligt 1 mom.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2012.
Lagens 11 § 2 mom. tillämpas på ansökningar om undanröjande av beslut som anhängiggörs den 1 januari 2012 eller därefter.

Helsingfors den 14 oktober 2011

Republikens President

TARJA HALONEN

Social- och hälsovårdsminister *Paula Risikko*

1.

Lag**om ändring av lagen om pension för arbetstagare**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om pension för arbetstagare (395/2006) 16 § 1 mom. 3 och 4 punkten, 17 § 1 och 2 mom., 20 § 1 mom. 1 punkten, 22 § 1 mom., 51, 92 och 178 §, 182 § 3 mom., 183 § 2—4 mom., 184 och 185 §, av dem 92 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 909/2010 och 182 § 3 mom. sådant det lyder i lag 1112/2007, samt

fogas till 16 § 1 mom., sådant det lyder delvis ändrat i lag 627/2009, en ny 5 punkt, till 16 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 627/2009, ett nytt 6 mom. och till 105 §, sådan den lyder i lag 634/2009, ett nytt 2 mom., varvid det nuvarande 2 och 3 mom. blir 3 och 4 mom., som följer:

Gällande lydelse

16 §

Rätt till deltidspension

En arbetstagare i åldern 60—67 år som har övergått till deltidarbete har rätt till deltidspension, om han eller hon

3) inte får annan pension på grundval av eget arbete eller en motsvarande utländsk förmån eller en förmån på grundval av anställning i en internationell organisation eller ett organ inom Europeiska gemenskaperna, *och om han eller hon*

4) efter att anställningsförhållandet enligt denna lag upphörde inte har rätt till deltidspension enligt arbetspensionslagarna för den offentliga sektorn på grundval av anställning på heltid som omfattas av nämnda lagar.

Föreslagen lydelse

16 §

Rätt till deltidspension

En arbetstagare i åldern 60—67 år som har övergått till deltidarbete har rätt till deltidspension, om han eller hon

3) inte får annan pension på grundval av eget arbete eller en motsvarande utländsk förmån eller en förmån på grundval av anställning i en internationell organisation eller ett organ inom Europeiska *unionen*,

4) efter att anställningsförhållandet enligt denna lag upphörde inte har rätt till deltidspension enligt arbetspensionslagarna för den offentliga sektorn på grundval av anställning på heltid som omfattas av nämnda lagar, och om hans eller hennes

5) arbete enligt denna lag fortsätter så att arbetstiden och arbetsinkomsterna har minskat när han eller hon har rätt till deltidspension på grundval av anställning som omfattas av arbetspensionslagarna för den offentliga sektorn.

 Om det arbetsavtal som gäller deltidarbete för en arbetstagare som har deltidspension enligt denna lag sägs upp och arbetstagaren inte är skyldig att utföra arbete under uppsägningstiden eller hans eller hennes arbetstid annars minskar under uppsägningstiden så att arbetstidsvillkoren enligt 4 mom. I punkten inte längre uppfylls, anses arbetstagaren under sex veckor från det att arbetstiden minskade, dock inte efter uppsägningstiden, uppfylla villkoren för erhållande av deltidspension.

17 §

Deltidspensionens belopp

Deltidspensionens belopp är 50 procent av skillnaden mellan den stabiliserade inkomsten av heltidsarbete som omfattats av arbetspensionslagarna och inkomsten av deltidarbete som omfattas av arbetspensionslagarna (*inkomstbortfall*).

Har arbetstagaren före deltidarbetet samtidigt varit i två eller flera förvärvsarbeten som omfattats av arbetspensionslagarna, är deltidspensionens belopp 50 procent av skillnaden mellan den stabiliserade inkomsten av dessa arbeten och inkomsten av deltidarbetet. Av en dylik deltidspension utgör deltidspensionen enligt denna lag en lika stor andel som de enligt denna lag försäkrade arbetsinkomsternas andel utgör av de arbetsinkomster som beaktats i den stabiliserade inkomsten och som baserar sig på de lagar på basis av vilka deltidspension beviljas.

17 §

Deltidspensionens belopp

Deltidspensionens belopp är 50 procent av skillnaden mellan den stabiliserade inkomsten och inkomsten av deltidarbete som omfattas av arbetspensionslagarna (*inkomstbortfall*).

Har arbetstagaren samtidigt rätt till deltidspension med stöd av två eller flera arbetspensionslagar, utgör deltidspensionen enligt denna lag en lika stor andel som de enligt denna lag försäkrade arbetsinkomsternas andel utgör av de arbetsinkomster som beaktats i den stabiliserade inkomsten och som baserar sig på de lagar med stöd av vilka deltidspension beviljas.

20 §

Justering av deltidspension

Deltidspensionens belopp justeras, om
 1) det har inträffat en permanent förändring

20 §

Justering av deltidspension

Deltidspensionens belopp justeras, om
 1) det har inträffat en permanent förändring

i deltidspensionstagarens förvärvsinkomster under tiden för deltidsarbete och denna förändring på ett betydande sätt avviker från den allmänna löneutvecklingen, eller

i deltidspensionstagarens förvärvsinkomster av deltidsarbetet, *så att dessa förvärvsinkomster kännbart avviker från de förvärvsinkomster av deltidsarbetet som beaktades när deltidspensionen bestämdes och som justerats till granskningstidpunktens nivå med lönekoeficienten enligt 96 §, eller*

22 §

Indragning av deltidspension och erhållande av deltidspension på nytt

Deltidspensionen dras in från ingången av månaden efter den under vilken arbetstagaren inte längre uppfyller de villkor för att få pension som nämns i 16 § 4 mom., om inte något annat följer av 21 §. Om denna dag är kalendermånadens första dag, dras dock deltidspensionen in från denna dag. Deltidspension kan också dras in retroaktivt.

22 §

Indragning av deltidspension och erhållande av deltidspension på nytt

Deltidspensionen dras in från ingången av kalendermånaden efter den under vilken arbetstagaren inte längre uppfyller de villkor för att få pension som nämns i 16 § 1 mom. *3 punkten eller 4 mom., om inte något annat följer av 21 §. Om villkoren för att få deltidspension inte längre uppfylls på kalendermånadens första dag, dras dock deltidspensionen in från och med nämnda dag. Deltidspension kan också dras in retroaktivt.*

51 §

Justering av invalidpension retroaktivt

Pensionen kan dras in eller justeras eller utbetalningen av den kan avbrytas retroaktivt för högst ett år. Denna tid beräknas från ingången av kalendermånaden efter den under vilken pensionstagaren ansökt om justering eller pensionsanstalten vidtagit justeringsåtgärder. Om utbetalningen av invalidpension har avbrutits, justeras eller indras dock pensionen från och med tidpunkten för avbrytandet.

51 §

Justering av invalidpension retroaktivt

Invalidpensionen kan dras in eller justeras eller utbetalningen av den kan avbrytas retroaktivt för högst två år. Denna tid beräknas från ingången av kalendermånaden efter den under vilken pensionstagaren ansökan om justering anhängiggjorts eller pensionsanstalten vidtagit justeringsåtgärder. Om utbetalningen av invalidpension har avbrutits, ska pensionen dock justeras eller dras in från och med tidpunkten för avbrytandet.

92 §

Förmåner som dras av från pension

Från pension enligt denna lag avdras en primär förmån som arbetstagaren erhållit och från familjepension en familjepension eller

92 §

Förmåner som dras av från pension

Från pension enligt denna lag avdras en primär förmån som arbetstagaren fått och från familjepension en familjepension eller

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

ersättning som motsvarar en primär förmån.
Primära förmåner är

1) dagpenning eller olycksfallspension som grundar sig på lagen om olycksfallsförsäkring,

2) ersättning för inkomstbortfall på grund av egen skada eller pension som beviljats med stöd av trafikförsäkringslagen,

3) ersättning för inkomstbortfall beviljad med stöd av lagen om rehabilitering som ersätts enligt lagen om olycksfallsförsäkring,

4) ersättning för inkomstbortfall beviljad med stöd av lagen om rehabilitering som ersätts enligt *lagen om trafikförsäkring*,

5) *livränta beviljad med stöd av lagen om skada, ådragen i militärtjänst (404/1948), och*

6) dagpenning eller olycksfallspension beviljad med stöd av lagen om olycksfall i militärtjänst.

Om en arbetstagare har rätt till en i 1 mom. nämnd förmån, betalas i pension enligt denna lag av skillnaden mellan det sammanlagda beloppet av alla arbetspensioner och den förmån som nämns i 1 mom. en lika stor del som pensionen enligt denna lag utgör av samtliga arbetspensioner.

Om det till pension eller en primär förmån i enlighet med denna lag har lagts en engångsförhöjning, beaktas pensionen eller den primära förmånen till engångsförhöjt belopp när den primära förmånen dras av.

ersättning som motsvarar en primär förmån.
Primära förmåner är

1) dagpenning eller olycksfallspension som grundar sig på lagen om olycksfallsförsäkring,

2) ersättning för inkomstbortfall på grund av egen skada eller pension som beviljats med stöd av trafikförsäkringslagen,

3) ersättning för inkomstbortfall som beviljats med stöd av lagen om rehabilitering som ersätts enligt lagen om olycksfallsförsäkring,

4) ersättning för inkomstbortfall som beviljats med stöd av lagen om rehabilitering som ersätts enligt *trafikförsäkringslagen*,

5) dagpenning eller olycksfallspension som beviljats med stöd av lagen om olycksfall i militärtjänst.

Trots 1 mom. är pensionen efter att den primära förmånen dragits av dock minst lika stor som den pension som arbetstagaren intjänat på grundval av förvärvsinkomsterna efter året för skadefallet i fråga om den primära förmånen. I pension enligt denna lag betalas arbetstagaren en lika stor del av skillnaden mellan det sammanlagda beloppet av alla arbetspensioner och avdraget för den primära förmånen, dock minst av det minimibelopp som avses ovan, som pensionen enligt denna lag utgör av arbetstagarens samtliga arbetspensioner.

Om det till pension eller en primär förmån i enlighet med denna lag har lagts en engångsförhöjning, beaktas pensionen eller den primära förmånen till engångsförhöjt belopp när den primära förmånen dras av.

Om skadefallet i fråga om den primära förmånen har inträffat dock före 2004, görs inget avdrag enligt 1 och 2 mom. för den primära förmånen.

105 §

Beslutsfattande och delgivning av beslut

Den avgörande pensionsanstalten inom den privata sektorn eller den sista pensionsanstalten kan meddela ett interimistiskt beslut om beviljande av pension för den tid som behandlingen av ärendet pågår tills ett slut-

ligt beslut har getts i saken. Ändring får inte sökas i det interimistiska beslutet.

178 §

Pensionsanstalternas ansvar för pensionsdel som intjänats för oavlönad tid

För den pensionsdel som intjänats på grundval av ovan i 74 § avsedd oavlönad tid svarar, i förhållande till de i respektive pensionsanstalt försäkrade arbetsinkomsterna, de pensionsanstalter gemensamt som sköter pensionsskyddet enligt de lagar som nämns i 3 § 1 och 2 mom. De grunder för pensionsanstalternas eventuella förskott och slutliga avgifter samt Pensionsskyddscentralens ansökan gäller samt tidpunkterna för betalning av dem ingår i de ansvarsfördelningsgrunder som nämns i 183 § 2 mom.

178 §

Pensionsanstalternas ansvar för pensionsdel som intjänats för oavlönad tid

För den pensionsdel som intjänats på grundval av ovan i 74 § avsedd oavlönad tid svarar, i förhållande till de i respektive pensionsanstalt försäkrade arbetsinkomsterna, de pensionsanstalter gemensamt som sköter pensionsskyddet enligt de arbetspensionslagar som nämns i 3 §. De grunder för pensionsanstalternas eventuella förskott och slutliga avgifter som Pensionsskyddscentralens ansökan gäller samt tidpunkterna för betalning av dem ingår i de *kostnadsfördelningsgrunder* som nämns i 183 § 2 mom.

182 §

Arbetslöshetsförsäkringsfondens avgift

Arbetslöshetsförsäkringsfonden ska årligen betala avgiften till Pensionsskyddscentralen inom den tid som anges i ansvarsfördelningsgrunderna. De medel som erhållits i avgift gottgör Pensionsskyddscentralen de i 1 mom. nämnda pensionsanstalterna i förhållande till de i respektive pensionsanstalt försäkrade arbetsinkomsterna så att pensionsanstalternas andel av ansvaret för Pensionsskyddscentralens kostnadsandel avdras från de fördelade medlen före gottgörelsen. Närmare bestämmelser om gottgörelse av avgiften ingår i de ansvarsfördelningsgrunder som avses i 183 § 2 mom.

182 §

Arbetslöshetsförsäkringsfondens avgift

Arbetslöshetsförsäkringsfonden ska årligen betala avgiften till Pensionsskyddscentralen inom den tid som anges i kostnadsfördelningsgrunderna. De medel som erhållits i avgift gottgör Pensionsskyddscentralen de i 1 mom. nämnda pensionsanstalterna i förhållande till de i respektive pensionsanstalt försäkrade arbetsinkomsterna så att pensionsanstalternas andel av ansvaret för Pensionsskyddscentralens kostnadsandel dras av från de fördelade medlen före gottgörelsen. Närmare bestämmelser om gottgörelse av avgiften ingår i de *kostnadsfördelningsgrunder* som nämns i 183 § 2 mom.

183 §

Utredning av kostnader

På basis av utredningen fastställer Pen-

183 §

Utredning av kostnader

På basis av utredningen bestämmer Pen-

sionsskyddscentralen gottgörelse till en pensionsanstalt för de kostnader för vilka någon annan pensionsanstalt eller pensionsanstalterna gemensamt svarar, eller för den i 182 § avsedda avgiften, samt fastställer för pensionsanstalterna en avgift för de kostnader som respektive pensionsanstalt skall svara för. Gottgörelsen och avgiften jämte ränta, samt eventuellt förskott på den, bestäms i enlighet med de ansvarsfördelningsgrunder som social- och hälsovårdsministeriet fastställer på framställning av Pensionsskyddscentralen; förfarandet gäller dock inte utredningen av kostnader mellan pensionsanstalterna inom den privata och den offentliga sektorn, eftersom vid denna utredning iakttas Pensionsskyddscentralens och den offentliga sektorns pensionsanstalters avtal om utredning av kostnaderna. I ansvarsfördelningsgrunderna bestäms också hur ett eventuellt överskott eller underskott som uppkommit i samband med förrättandet av ansvarsfördelningen skall beaktas för Pensionsskyddscentralens del.

sionsskyddscentralen att en gottgörelse ska betalas till de pensionsanstalter som avses i 1 mom. för de kostnader för vilken någon annan av de pensionsanstalter som avses i 1 mom. eller dessa pensionsanstalter gemensamt svarar, eller för den i 182 § avsedda avgiften, samt påför dessa pensionsanstalter en avgift för de kostnader som respektive pensionsanstalt ska svara för. Gottgörelsen och avgiften jämte ränta, samt eventuellt förskott på den, bestäms i enlighet med de kostnadsfördelningsgrunder som social- och hälsovårdsministeriet fastställer på framställning av Pensionsskyddscentralen. I *kostnadsfördelningsgrunderna* bestäms också hur ett eventuellt överskott eller underskott som uppkommit i samband med förrättandet av kostnadsfördelningen skall beaktas för Pensionsskyddscentralens del.

De pensionsanstalter som avses i 1 mom. ska i enlighet med vad som anges i *kostnadsfördelningsgrunderna* lämna Pensionsskyddscentralen de uppgifter som behövs för utredningarna enligt 1 mom. Uppgifterna ska lämnas i den form och inom den tid som Pensionsskyddscentralen bestämmer. Om en pensionsanstalt försummar sin anmälningskyldighet, uppskattar Pensionsskyddscentralen kostnadsandelen för pensionsanstalten i fråga. Pensionsskyddscentralen justerar kostnadsandelen i samband med följande utredning.

Uppstår det meningsskiljaktigheter om kostnadsfördelningen mellan de pensionsanstalter som avses i 1 mom., avgörs ärendet av Pensionsskyddscentralen.

184 §

Beslut om kostnadsfördelning

Pensionsskyddscentralen meddelar pensionsanstalterna inom den privata sektorn ett beslut om fördelningen av de kostnader som avses i 183 §. Ändring i beslutet får sökas på det sätt som föreskrivs i 9 kap.

184 §

Beslut om kostnadsfördelning

Pensionsskyddscentralen meddelar de pensionsanstalter som avses i 183 § 1 mom. ett beslut om fördelningen av de kostnader som avses i nämnda paragraf. Ändring i beslutet får sökas på det sätt som föreskrivs i 9 kap.

185 §

Pensionsanstalternas rätt att komma överens om kostnadsfördelningen

Pensionsanstalterna kan i enskilda fall eller för att underlätta verkställigheten komma överens om att kostnadsfördelningen görs på annat sätt än enligt bestämmelserna i detta kapitel. I sådana fall skall principerna i detta kapitel följas.

185 §

Pensionsanstalternas rätt att komma överens om kostnadsfördelningen

De pensionsanstalter som sköter pensionskyddet enligt de arbetspensionslagar för den privata sektorn som nämns i 3 § 1 mom. och de pensionslagar för den offentliga sektorn som nämns i 3 § 2 mom. 1—3 och 5 punkten kan i enskilda fall eller för att underlätta verkställigheten komma överens om att kostnadsfördelningen görs på annat sätt än enligt bestämmelserna i detta kapitel. I sådana fall ska principerna i detta kapitel följas.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2012.

Lagens 92 § träder i kraft först den 1 januari 2013. Paragrafen tillämpas dock även på pension som på en arbetstagares ansökan beviljats honom eller henne före 2013, om pensionsfallet inträffat den 1 januari 2007 eller därefter, en primär förmån har dragits av från pensionen och arbetstagaren med tillämpning av nämnda paragraf skulle få en större pension än tidigare. I detta fall justeras pensionsbeloppet från och med den 1 januari 2013, om ansökan inkommer till pensionsanstalten senast den 30 juni 2013, och på grundval av ansökningar som inkommit efter nämnda datum från ingången av kalendermånaden efter det att ansökan inkom.

Åtgärder som krävs för verkställigheten av denna lag får vidtas innan lagen träder i kraft.

2.

Lag**om ändring av 26 § i lagen om införande av lagen om pension för arbetstagare**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om införande av lagen om pension för arbetstagare (396/2006) 26 § 3 mom.
som följer:

Gällande lydelse

26 §

Om pensionsfallet i fråga om familjepension inträffar efter 2005, men familjepensionen bestäms på basis av förmånslåtarens sådan pension som samordnats enligt de pensionslagar för anställningsförhållanden som gällde före den 1 januari 2005, samordnas också familjepensionen i enlighet med de ovan nämnda lagarna. Vid uträkningen av samordningsgränsen avdras härvid dock varken grundbeloppet av barnpension eller grundbeloppet av efterlevandepension enligt familjepensionslagen (38/1969).

Föreslagen lydelse

26 §

Familjepension som baserar sig på förmånslåtarens pension som bestämts i enlighet med de pensionslagar för anställningsförhållanden som gällde före den 1 januari 2005 bestäms på basis av den ålderspension eller fulla invalidpension som förmånslåtaren erhöll vid sin död. Hade vid samordning enligt 8 eller 8 a § i APL av förmånslåtarens pension dock beaktats även en primär förmån enligt 8 § 1 mom. i nämnda lag, ska den primära förmånens inverkan på förmånslåtarens pension elimineras. Till förmånslåtarens pension som uträknas som grund för familjepensionen läggs den pension som förmånslåtaren intjänat under tid med pension. Om en förmånstagare med familjepension beviljas en familjepension eller ersättning som motsvarar en primär förmån, dras pensionen eller ersättningen av från grunden för familjepensionen i enlighet med 92 och 93 § samt 94 § 2—4 mom. i lagen om pension för arbetstagare. Avdraget för en primär förmån enligt nämnda bestämmelser får likväl inte minska det totala beloppet av familjepensionen mer än om familjepensionen skulle ha samordnats i enlighet med 8 eller 8 a § i APL.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2012.

Lagen tillämpas på familjepension i fråga om vilken pensionsfall inträffar den 1 januari 2012 eller därefter.

3.

Lag**om ändring av lagen om sjömanspensioner**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om sjömanspensioner (1290/2006) 10 § 2 mom., 16 § 1 mom. 3 och 4 punkten, 17 § 1 och 2 mom., 20 § 1 mom. 1 punkten, 22 § 1 mom., 51, 97 och 158 §, av dem 97 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 911/2010, samt

fogas till 16 § 1 mom., sådant det lyder delvis ändrat i lag 629/2009, en ny 5 punkt, till 16 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 629/2009, ett nytt 6 mom. och till 107 § ett nytt 3 mom., varvid det nuvarande 3 och 4 mom. blir 4 och 5 mom., som följer:

Gällande lydelse

10 §

Arbetslösa arbetstagares rätt till ålderspension vid sänkt pensionsålder

Föreslagen lydelse

10 §

Arbetslösa arbetstagares rätt till ålderspension vid sänkt pensionsålder

Om arbetstagaren har tagit emot ett av Arbetskraftsmyndigheten erbjudet arbete som avses i 2 kap. 12 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa, vilket arbetstagaren inte kan vägra ta emot utan att förlora sin rätt till arbetslöshetsdagpenning eller arbetsmarknadsstöd, *eller om arbetstagaren har övergått till att arbeta på ett sådant utländskt fartyg som avses i 4 § 2 mom. 4 punkten*, iakttas i fråga om arbetstagarens rätt att få ålderspension vid sänkt pensionsålder vad som föreskrivs i 1 mom. I dessa fall förutsätts dessutom att arbetstagaren fortlöpande har sökt sådant arbete som avses i 4 § 1 mom. genom Arbetskraftsmyndighetens förmedling.

16 §

Rätten till deltidspension

En arbetstagare i åldern 60—67 år som har övergått till deltidarbete har rätt till deltidspension om han eller hon

Om arbetstagaren har tagit emot ett av Arbetskraftsmyndigheten erbjudet arbete som avses i 2 kap. 12 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa, vilket arbetstagaren inte kan vägra ta emot utan att förlora sin rätt till arbetslöshetsdagpenning eller arbetsmarknadsstöd, tillämpas 1 mom. i fråga om arbetstagarens rätt att få ålderspension vid sänkt pensionsålder. En förutsättning är dessutom att arbetstagaren fortlöpande har sökt sådant arbete som avses i 4 § 1 mom. genom Arbetskraftsmyndighetens förmedling.

16 §

Rätten till deltidspension

En arbetstagare i åldern 60—67 år som har övergått till deltidarbete har rätt till deltidspension om han eller hon

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

3) inte får annan pension på grundval av eget arbete eller en motsvarande utländsk förmån eller en förmån på grundval av anställning i en internationell organisation eller ett organ inom Europeiska gemenskaperna, *och*

4) efter att anställningsförhållandet enligt denna lag upphörde inte har rätt till deltidspension enligt arbetspensionslagarna för den offentliga sektorn på grundval av anställning på heltid som omfattas av nämnda lagar.

3) inte får annan pension på grundval av eget arbete eller en motsvarande utländsk förmån eller en förmån på grundval av anställning i en internationell organisation eller ett organ inom Europeiska *unionen*,

4) efter att anställningsförhållandet enligt denna lag upphörde inte har rätt till deltidspension enligt arbetspensionslagarna för den offentliga sektorn på grundval av anställning på heltid som omfattas av nämnda lagar, *och om hans eller hennes*

5) *arbete enligt denna lag fortsätter så att arbetstiden och arbetsinkomsterna har minskat när han eller hon har rätt till deltidspension på grundval av anställning som omfattas av arbetspensionslagarna för den offentliga sektorn.*

Om det arbetsavtal som gäller deltidarbete för en arbetstagare som har deltidspension enligt denna lag sägs upp och arbetstagaren inte är skyldig att utföra arbete under uppsägningstiden eller hans eller hennes arbetstid annars minskar under uppsägningstiden så att arbetstidsvillkoren enligt 4 mom. I punkten inte längre uppfylls, anses arbetstagaren under sex veckor från det att arbetstiden minskade, dock inte efter uppsägningstiden, uppfylla villkoren för erhållande av deltidspension.

17 §

17 §

*Deltidspensionens belopp**Deltidspensionens belopp*

Deltidspensionens belopp är 50 procent av skillnaden mellan den stabiliserade inkomsten som omfattas av arbetspensionslagarna och inkomsten av deltidarbete som omfattas av arbetspensionslagarna (*inkomstbortfall*).

Har arbetstagaren före deltidarbetet samtidigt varit i två eller flera förvärvsarbeten som omfattas av arbetspensionslagarna, är deltidspensionens belopp 50 procent av skillnaden mellan den stabiliserade inkomsten av dessa arbeten och inkomsten av deltidarbetet. Av en sådan deltidspension utgör deltidspensionen enligt denna lag en lika stor andel som de enligt denna lag försäkrade arbetsinkomsternas andel utgör av i den stabiliserade inkom-

Deltidspensionens belopp är 50 procent av skillnaden mellan den stabiliserade inkomsten och inkomsten av deltidarbete som omfattas av arbetspensionslagarna (*inkomstbortfall*).

Har arbetstagaren samtidigt rätt till deltidspension med stöd av två eller flera arbetspensionslagar, utgör deltidspensionen enligt denna lag en lika stor andel som de enligt denna lag försäkrade arbetsinkomsternas andel utgör av de arbetsinkomster som beaktats i den stabiliserade inkomsten och som baserar sig på de lagar med stöd av vilka deltidspension beviljas.

ten beaktade arbetsinkomster enligt de lagar med stöd av vilka deltidspension beviljas.

20 §

Justering av deltidspension

Deltidspensionens belopp justeras, om
1) det har inträffat en bestående förändring i deltidspensionstagarens förvärvsinkomster under tiden för deltidsarbete och denna förändring på ett betydande sätt avviker från den allmänna löneutvecklingen, eller

20 §

Justering av deltidspension

Deltidspensionens belopp justeras, om
1) det har inträffat en permanent förändring i deltidspensionstagarens förvärvsinkomster av deltidsarbetet, så att dessa förvärvsinkomster *kännbart* avviker från de förvärvsinkomster *av deltidsarbetet som beaktades när deltidspensionen bestämdes och som justerats till granskningstidpunktens nivå med lönekoeficienten enligt 101 §, eller*

22 §

Indragning av deltidspension och erhållande av ny deltidspension

Deltidspensionen dras in från ingången av kalendermånaden efter den under vilken arbetstagaren inte längre uppfyller villkoren i 16 § 4 mom. för att få pensionen, om inte något annat följer av 21 §. Om denna dag är den första dagen i en kalendermånad, dras deltidspensionen dock in från den dagen. Deltidspension kan också dras in retroaktivt.

22 §

Indragning av deltidspension och erhållande av ny deltidspension

Deltidspensionen dras in från ingången av kalendermånaden efter den under vilken arbetstagaren inte längre uppfyller de villkor för att få pension som nämns i 16 § 1 mom. 3 punkten eller 4 mom., om inte något annat följer av 21 §. Om villkoren för att få deltidspension inte längre uppfylls på kalendermånadens första dag, dras dock deltidspensionen in från och med nämnda dag. Deltidspension kan också dras in retroaktivt.

51 §

Justering av invalidpension retroaktivt

Pensionen kan dras in eller justeras eller utbetalningen av den kan avbrytas retroaktivt för högst ett år. Denna tid beräknas från ingången av kalendermånaden efter den under vilken pensionstagaren ansökt om justering eller pensionskassan vidtagit justeringsåtgärder. Om utbetalningen av invalidpension har varit avbruten, justeras eller indras dock pen-

51 §

Justering av invalidpension retroaktivt

Invalidpensionen kan dras in eller justeras eller utbetalningen av den kan avbrytas retroaktivt för högst *två* år. Denna tid beräknas från ingången av kalendermånaden efter den under vilken pensionstagaren *ansökan om justering anhängiggjorts* eller pensionsanstalten vidtagit justeringsåtgärder. Om utbetalningen av invalidpension har avbrutits, ska

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

sionen från den tidpunkt vid vilken utbetalningen avbröts.

pensionen dock justeras eller *dras in från och med tidpunkten för avbrytandet.*

97 §

97 §

*Förmåner som dras av från pension**Förmåner som dras av från pension*

Från pension enligt denna lag avdras en primär förmån som arbetstagaren fått och från familjepension en familjepension eller ersättning som motsvarar en primär förmån. Primära förmåner är

1) dagpenning eller olycksfallspension som grundar sig på lagen om olycksfallsförsäkring,

2) ersättning för inkomstbortfall på grund av egen skada eller pension beviljad med stöd av trafikförsäkringslagen,

3) ersättning för inkomstbortfall beviljad med stöd av lagen om rehabilitering som ersätts enligt lagen om olycksfallsförsäkring,

4) ersättning för inkomstbortfall beviljad med stöd av lagen om rehabilitering som ersätts enligt trafikförsäkringslagen,

5) livränta beviljad med stöd av lagen om skada, ådragen i militärtjänst (404/1948), och

6) dagpenning eller olycksfallspension beviljad med stöd av lagen om olycksfall i militärtjänst.

Om en arbetstagare har rätt till en i 1 mom. nämnd förmån, betalas i pension enligt denna lag av skillnaden mellan summan av alla arbetspensioner och den förmån som nämns i 1 mom. en lika stor del som pensionen enligt denna lag utgör av samtliga arbetspensioner.

Om det till pension eller en primär förmån i enlighet med denna lag har lagts en engångsförhöjning, beaktas pensionen eller den primära förmånen till engångsförhöjt belopp när den primära förmånen dras av.

Från pension enligt denna lag avdras en primär förmån som arbetstagaren fått och från familjepension en familjepension eller ersättning som motsvarar en primär förmån. Primära förmåner är

1) dagpenning eller olycksfallspension som grundar sig på lagen om olycksfallsförsäkring,

2) ersättning för inkomstbortfall på grund av egen skada eller pension som beviljats med stöd av trafikförsäkringslagen,

3) ersättning för inkomstbortfall som beviljats med stöd av lagen om rehabilitering som ersätts enligt lagen om olycksfallsförsäkring,

4) ersättning för inkomstbortfall som beviljats med stöd av lagen om rehabilitering som ersätts enligt trafikförsäkringslagen,

5) dagpenning eller olycksfallspension som beviljats med stöd av *lagen om olycksfall i militärtjänst.*

Trots 1 mom. är pensionen efter att den primära förmånen dragits av dock minst lika stor som den pension som arbetstagaren intjänat på grundval av förvärvsinkomsterna efter året för skadefallet i fråga om den primära förmånen. I pension enligt denna lag betalas arbetstagaren en lika stor del av skillnaden mellan det sammanlagda beloppet av alla arbetspensioner och avdraget för den primära förmånen, dock minst av det minimibelopp som avses ovan, som pensionen enligt denna lag utgör av arbetstagarens samtliga arbetspensioner.

Om det till pension eller en primär förmån i enlighet med denna lag har lagts en engångsförhöjning, beaktas pensionen eller den primära förmånen till engångsförhöjt belopp när den primära förmånen dras av.

Om skadefallet i fråga om den primära förmånen har inträffat dock före 2004, görs inget avdrag enligt 1 och 2 mom. för den primära förmånen.

107 §

Beslutsfattande och delgivning av beslut

Pensionskassan eller någon annan behörig pensionsanstalt kan meddela ett interimistiskt beslut om beviljande av pension för den tid som behandlingen av ärendet pågår tills ett slutligt beslut har getts i saken. Ändring får inte sökas i det interimistiska beslutet.

158 §

Pensionskassans ansvar för en pensionsdel som intjänats för oavlönad tid

För den pensionsdel som intjänats på grundval av ovan i 80 § avsedd oavlönad tid svarar, i förhållande till de i respektive pensionsanstalt försäkrade arbetsinkomsterna, de pensionsanstalter gemensamt som sköter pensionskyddet enligt de lagar som nämns i 3 § 1 och 2 mom. De grunder för pensionskassans eventuella förskott och slutliga avgifter som en ansökan från Pensionskyddscentralen gäller samt tidpunkterna för betalning av dem ingår i de ansvarsfördelningsgrunder som nämns i 183 § 2 mom. i lagen om pension för arbetstagare.

158 §

Pensionskassans ansvar för en pensionsdel som intjänats för oavlönad tid

För den pensionsdel som intjänats på grundval av ovan i 80 § avsedd oavlönad tid svarar, i förhållande till de i respektive pensionsanstalt försäkrade arbetsinkomsterna, de pensionsanstalter gemensamt som sköter pensionskyddet enligt de *arbetspensionslagar* som nämns i 3 §. De grunder för pensionskassans eventuella förskott och slutliga avgifter som Pensionskyddscentralens ansökan gäller samt tidpunkterna för betalning av dem ingår i de kostnadsfördelningsgrunder som nämns i 183 § 2 mom. i lagen om pension för arbetstagare.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2012.

Lagens 97 § träder i kraft först den 1 januari 2013. Paragrafen tillämpas dock även på pension som på en arbetstagares ansökan beviljats honom eller henne före 2013, om pensionsfallet inträffat den 1 januari 2007 eller därefter, en primär förmån har dragits av från pensionen och arbetstagaren med tillämpning av nämnda paragraf skulle få en större pension än tidigare. I detta fall justeras pensionsbeloppet från och med den 1 januari 2013, om ansökan inkommer till

Gällande lydelse

RP 89/2011 rd

57

Föreslagen lydelse

*pensionsanstalten senast den 30 juni 2013,
och på grundval av ansökningar som inkommit
efter nämnda datum från ingången av kalendermånaden efter det att ansökan inkom.*

4.

Lag**om ändring av 2 och 20 § i lagen om införande av lagen om sjömanspensioner**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om införande av lagen om sjömanspensioner (1291/2006) 2 § 3 mom. och 20 § 3 mom. som följer:

Gällande lydelse

2 §

När en pension enligt den nya lagen bestäms enligt 72—76 § bestäms pension som intjänats före den 1 januari 2005 på det sätt som föreskrivs i 1 eller 2 punkten, i fråga om 1 punkten med tillämpning av 17 § och 20 § 1 mom. 1—5 meningen i den gamla lagen, sådana de lydte före den 1 januari 2005, samt 7 mom. i ikraftträdandebestämmelsen i lagen om ändring av lagen om sjömanspensioner (1745/1995), som följer:

1) den intjänade pensionen bestäms på det sätt som föreskrivs i 1 mom. 1 punkten,

2) den intjänade pensionen bestäms enligt 17 § i den gamla lagen, i den lydelse paragrafen hade den 31 december 2004, till den del den till pension berättigande tiden hänför sig till 1991—2004; beloppet av en pension som intjänats före den 1 januari 1991 utgör för varje till pension berättigande betalningsmånad 1/8 procent av den lön som utgör grund för pensionen.

Föreslagen lydelse

2 §

Om en arbetstagare inte efter den 31 december 2004 har intjänat någon pension överhuvudtaget enligt den gamla eller den nya lagen eller om pensionen enligt den nya lagen bestäms i enlighet med 72—76 § i den lagen, ska den pension som intjänats före den 1 januari 2005 bestämmas på det sätt som föreskrivs i 1 eller 2 punkten i detta moment, i fråga om 1 punkten med tillämpning av 17 § 3—5 och 7—9 mom. samt 20 § 1 mom. 1—5 meningen, sådana de lydte i den gamla lag som gällde före den 1 januari 2005, samt 7 mom. i ikraftträdandebestämmelsen i lagen om ändring av lagen om sjömanspensioner (1745/1995), som följer:

1) den intjänade pensionen bestäms på det sätt som föreskrivs i 1 mom. 1 punkten,

2) den intjänade pensionen bestäms enligt 17 § 3—5 och 7—9 mom. i den gamla lagen, sådana de lydte den 31 december 2004, till den del den till pension berättigande tiden hänför sig till 1991—2004; beloppet av en pension som intjänats före den 1 januari 1991 utgör för varje till pension berättigande betalningsmånad 1/8 procent av den lön som utgör grund för pensionen.

20 §

Om pensionsfallet i fråga om familjepension inträffar efter 2005, men familjepensionen bestäms på basis av sådan pension för förmånslåtaren som samordnats enligt den gamla lagen i den lydelse den hade före den 1 januari 2005, samordnas också familjepensionen i enlighet med de ovan nämnda lagarna. Vid uträkningen av samordningsgränsen avdras i detta fall dock varken grundbeloppet av barnpension eller grundbeloppet av efterlevandepension enligt familjepensionslagen (38/1969).

20 §

Familjepension som baserar sig på förmånslåtarens pension som bestämts i enlighet med den gamla lagen som gällde före den 1 januari 2005, bestäms på basis av den ålderspension eller fulla invalidpension som förmånslåtaren erhöll vid sin död. Hade vid samordning enligt 27 § i den gamla lagen av förmånslåtarens pension dock beaktats även en primär förmån enligt 8 § 1 mom. i den gamla lagen om pension för arbetstagare (395/1961), ska den primära förmånens inverkan på förmånslåtarens pension elimineras. Till förmånslåtarens pension som uträknas som grund för familjepensionen läggs den pension som förmånslåtaren intjänat under tid med pension. Om en förmånstagare med familjepension beviljas en familjepension eller ersättning som motsvarar en primär förmån, dras pensionen eller ersättningen av från grunden för familjepensionen i enlighet med 97 och 98 § samt 99 § 2—4 mom. i den nya lagen. Avdraget för en primär förmån enligt nämnda bestämmelser får likväl inte minska det totala beloppet av familjepensionen mer än om familjepensionen skulle ha samordnats i enlighet med 27 § i den gamla lagen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2012.

Lagen tillämpas på familjepension i fråga om vilken pensionsfallet inträffar den 1 januari 2012 eller därefter.

5.

Lag**om ändring av lagen om pension för företagare**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om pension för företagare (1272/2006) 14 § 1 och 2 mom., 17 § 1 mom. 1 punkten, 19 § 1 mom., 48 och 85 § samt 140 § 4 mom., av dem 85 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 913/2010, samt
fogas till 13 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 630/2009, ett nytt 6 mom. och till 95 § ett nytt 2 mom., varvid det nuvarande 2 och 3 mom. blir 3 och 4 mom., som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

13 §

Rätt till deltidspension

Om deltidsarbetet för en person som får deltidspension enligt denna lag är arbete som utförts i ett anställningsförhållande och det arbetsavtal som gäller deltidsarbetet sägs upp och skyldighet att utföra arbete under uppsägningstiden inte föreligger eller hans eller hennes arbetstid annars minskar under uppsägningstiden så att arbetstidsvillkoren enligt 5 mom. inte längre uppfylls, anses personen under sex veckor från det att arbetstiden minskade, dock inte efter uppsägningstiden, uppfylla villkoren för erhållande av deltidspension.

14 §

Deltidspensionens belopp

Deltidspensionens belopp är 50 procent av skillnaden mellan den stabiliserade inkomsten som omfattas av arbetspensionslagarna och inkomsten av deltidsarbete som omfattas av arbetspensionslagarna (*inkomstbortfall*).

Har företagaren före deltidsarbetet samtidigt varit i annat förvärvsarbete som omfattas av arbetspensionslagarna, är deltidspensionens belopp 50 procent av skillnaden mellan den stabiliserade inkomsten och inkomsten av

14 §

Deltidspensionens belopp

Deltidspensionens belopp är 50 procent av skillnaden mellan den stabiliserade inkomsten och inkomsten av deltidsarbete som omfattas av arbetspensionslagarna (*inkomstbortfall*).

Har företagaren *samtidigt* rätt till deltidspension med stöd av två eller flera arbetspensionslagar, utgör deltidspensionen enligt denna lag en lika stor andel som den i denna lag avsedda totala arbetsinkomstens andel

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

deltidsarbetet. Av en sådan deltidspension utgör deltidspensionen enligt denna lag en lika stor andel som den i denna lag avsedda totala arbetsinkomstens andel utgör av de arbetsförtjänster som beaktats i den stabiliserade inkomsten och som baserar sig på de lagar på basis av vilka deltidspensionen beviljas.

utgör av de arbetsinkomster som beaktats i den stabiliserade inkomsten och som baserar sig på de lagar med stöd av vilka deltidspension beviljas.

17 §

Justering av deltidspension

Deltidspensionens belopp justeras, om
1) det har inträffat en permanent förändring i deltidspensionstagarens arbetsförtjänst under tiden för deltidarbete och denna förändring väsentligt avviker från den allmänna löneutvecklingen, eller

17 §

Justering av deltidspension

Deltidspensionens belopp justeras, om
1) det har inträffat en permanent förändring i deltidspensionstagarens förvärvsinkomster av deltidarbete, så att dessa förvärvsinkomster *kännbart* avviker från *de förvärvsinkomster av deltidarbete som beaktades när deltidspensionen bestämdes och som justerats till granskningstidpunktens nivå med lönekoeficienten enligt 89 §*, eller

19 §

Indragning av deltidspension och erhållande av deltidspension på nytt

Deltidspensionen dras in från ingången av kalendermånaden efter den under vilken företagaren inte längre uppfyller de villkor för att få pension som avses i 13 § 4 och 5 mom., om inte något annat följer av 18 §. Om villkoren för att få pension upphör en kalendermånads första dag, dras deltidspensionen dock in från denna dag. Deltidspension kan också dras in retroaktivt.

19 §

Indragning av deltidspension och erhållande av deltidspension på nytt

Deltidspensionen dras in från ingången av kalendermånaden efter den under vilken företagaren inte längre uppfyller de villkor för att få pension som nämns i 13 § 1 mom. 3 punkten eller 4 eller 5 mom., om inte något annat följer av 18 §. Om villkoren för att få *deltidspension inte längre uppfylls* på kalendermånadens första dag, dras dock deltidspensionen in från och med nämnda dag. Deltidspension kan också dras in retroaktivt.

48 §

Justering av invalidpension retroaktivt

Pensionen kan dras in eller justeras eller utbetalningen av den kan avbrytas retroaktivt för högst ett år. Denna tid beräknas från ingången av kalendermånaden efter den under

48 §

Justering av invalidpension retroaktivt

Invalidpensionen kan dras in eller justeras eller utbetalningen av den kan avbrytas retroaktivt för högst två år. Denna tid beräknas från ingången av kalendermånaden efter den

vilken pensionstagaren ansökt om justering eller pensionsanstalten vidtagit justeringsåtgärder. Om utbetalningen av invalidpension har avbrutits, justeras eller indras dock pensionen från och med tidpunkten för avbrytandet.

under vilken pensionstagaren *ansökan om justering* anhängiggjorts eller pensionsanstalten vidtagit justeringsåtgärder. Om utbetalningen av invalidpension har avbrutits, ska pensionen dock justeras eller dras in från och med tidpunkten för avbrytandet.

85 §

Förmåner som dras av från pension

Från pension enligt denna lag avdras en primär förmån som företagaren erhållit och från familjepension en familjepension eller ersättning som motsvarar en primär förmån. Primära förmåner är

- 1) dagpenning eller olycksfallspension som avses i lagen om olycksfallsförsäkring,
- 2) ersättning för inkomstbortfall på grund av egen skada eller pension som avses i trafikförsäkringslagen,
- 3) ersättning för inkomstbortfall som avses i lagen om rehabilitering som ersätts enligt lagen om olycksfallsförsäkring,
- 4) ersättning för inkomstbortfall som avses i lagen om rehabilitering som ersätts enligt trafikförsäkringslagen,
- 5) livränta som avses i lagen om skada, ådragen i militärtjänst (404/1948), och
- 6) dagpenning eller olycksfallspension som avses i lagen om olycksfall i militärtjänst.

Om en företagare har rätt till en förmån som avses i 1 mom., betalas i pension enligt denna lag av skillnaden mellan det sammanlagda beloppet av alla grundpensioner enligt arbetspensionslagarna och den förmån som nämns i 1 mom. en lika stor del som pensionen enligt denna lag utgör av samtliga arbetspensioner.

Om det till pension eller en primär förmån i enlighet med denna lag har lagts en engångsförhöjning, beaktas pensionen eller den primära förmånen till engångsförhöjt belopp när den primära förmånen dras av.

85 §

Förmåner som dras av från pension

Från pension enligt denna lag avdras en primär förmån som företagaren fått och från familjepension en familjepension eller ersättning som motsvarar en primär förmån. Primära förmåner är

- 1) dagpenning eller olycksfallspension som *grundar* sig på lagen om olycksfallsförsäkring,
- 2) ersättning för inkomstbortfall på grund av egen skada eller pension som beviljats med stöd av trafikförsäkringslagen,
- 3) ersättning för inkomstbortfall som beviljats med stöd av lagen om rehabilitering som ersätts enligt lagen om olycksfallsförsäkring,
- 4) ersättning för inkomstbortfall beviljad med stöd av lagen om rehabilitering som ersätts enligt trafikförsäkringslagen,
- 5) dagpenning eller olycksfallspension beviljad med stöd av lagen om olycksfall i militärtjänst.

Trots 1 mom. är pensionen efter att den primära förmånen avdragits dock minst lika stor som den pension som företagaren intjänat på grundval av förvärvsinkomsterna efter året för skadefallet i fråga om den primära förmånen. I pension enligt denna lag betalas företagaren en lika stor del av skillnaden mellan det sammanlagda beloppet av alla arbetspensioner och avdraget för den primära förmånen, dock minst av det minimibelopp som avses ovan, som pensionen enligt denna lag utgör av företagarens samtliga arbetspensioner.

Om det till pension eller en primär förmån i enlighet med denna lag har lagts en engångsförhöjning, beaktas pensionen eller den primära förmånen till engångsförhöjt belopp när den primära förmånen dras av.

Om skadefallet i fråga om den primära förmånen har inträffat dock före 2004, görs

inget avdrag enligt 1 och 2 mom. för den primära förmånen.

95 §

Beslutsfattande och delgivning av beslut

Den behöriga pensionsanstalten kan meddela ett interimistiskt beslut om beviljande av pension för den tid som behandlingen av ärendet pågår tills ett slutligt beslut har getts i saken. Ändring får inte sökas i det interimistiska beslutet.

140 §

Statens deltagande i kostnaderna

Pensionsskyddscentralen fördelar mellan pensionsanstalterna den av staten erlagda andelen för bekostande av pensioner och andra förmåner enligt de ansvarsfördelningsgrunder som avses i 183 § 2 mom. i lagen om pension för arbetstagare.

140 §

Statens deltagande i kostnaderna

Den andel av kostnaderna för pensioner och andra förmåner som staten betalat ska Pensionsskyddscentralen fördela mellan pensionsanstalterna enligt de *kostnadsfördelningsgrunder* som nämns i 183 § 2 mom. i lagen om pension för arbetstagare.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2012.

Lagens 85 § träder i kraft först den 1 januari 2013. Paragrafen tillämpas dock även på pension som på en företagares ansökan beviljats honom eller henne före 2013, om pensionsfallet inträffat den 1 januari 2007 eller därefter, en primär förmån har dragits av från pensionen och företagaren med tillämpning av nämnda paragraf skulle få en större pension än tidigare. I detta fall justeras pensionsbeloppet från och med den 1 januari 2013, om ansökan inkommer till pensionsanstalten senast den 30 juni 2013, och på grundval av ansökningar som inkommit efter nämnda datum från ingången av kalendermånaden efter det att ansökan inkom.

6.

Lag**om ändring av 26 § i lagen om införande av lagen om pension för företagare**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om införande av lagen om pension för företagare (1273/2006) 26 § 3 mom.
som följer:

Gällande lydelse

26 §

Om pensionsfallet i fråga om familjepension inträffar efter 2005, men familjepensionen bestäms utifrån sådan pension till förmånslåtare som samordnats enligt den FöPL som gällde före den 1 januari 2005, samordnas också familjepensionen i enlighet med ovan avsedda lag. Vid uträkning av samordningsgränsen avdras härvid dock varken grundbeloppet av barnpension eller grundbeloppet av efterlevandepension enligt familjepensionslagen (38/1969).

Föreslagen lydelse

26 §

Familjepension som baserar sig på förmånslåtarens pension som bestämts i enlighet med den FöPL som gällde före den 1 januari 2005, bestäms på basis av den ålderspension eller fulla invalidpension som förmånslåtarens erhöll vid sin död. Hade vid samordning enligt FöPL av förmånslåtarens pension dock beaktats även en primär förmån enligt 8 § 1 mom. i den gamla lagen om pension för arbetstagare (395/1961), ska den primära förmånens inverkan på förmånslåtarens pension elimineras. Till förmånslåtarens pension som uträknas som grund för familjepensionen läggs den pension som förmånslåtarens intjänat under tid med pension. Om en förmånstagare med familjepension beviljas en familjepension eller ersättning som motsvarar en primär förmån, dras pensionen eller ersättningen av från grunden för familjepensionen i enlighet med 85 och 86 § samt 87 § 2—4 mom. i lagen om pension för företagare. Avdraget för en primär förmån enligt nämnda bestämmelser får likväl inte minska det totala beloppet av familjepensionen mer än om familjepensionen skulle ha samordnats i enlighet med FöPL.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2012.

Lagen tillämpas på familjepension i fråga om vilken pensionsfallet inträffar den 1 januari 2012 eller därefter.

7.

Lag

om ändring av lagen om pension för lantbruksföretagare

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om pension för lantbruksföretagare (1280/2006) 37 § 1 och 2 mom. samt 40 § 1 mom. 1 punkten, och
fogas till 36 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 632/2009, ett nytt 6 mom. och till 90 § ett nytt 2 mom., varvid det nuvarande 2 och 3 mom. blir 3 och 4 mom., som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

36 §

Rätt till deltidspension

Om deltidarbetet för en person som får deltidspension enligt denna lag är arbete som utförts i ett anställningsförhållande och det arbetsavtal som gäller deltidarbete sägs upp och skyldighet att utföra arbete under uppsägningstiden inte föreligger eller hans eller hennes arbetstid annars minskar under uppsägningstiden så att arbetstidsvillkoren enligt 5 mom. inte längre uppfylls, anses personen under sex veckor från det att arbetstiden minskade, dock inte efter uppsägningstiden, uppfylla villkoren för erhållande av deltidspension.

37 §

Deltidspensionens belopp

Deltidspensionens belopp är 50 procent av skillnaden mellan den stabiliserade inkomst som omfattas av arbetspensionslagarna och inkomsten av deltidarbete som omfattas av arbetspensionslagarna (*inkomstbortfall*).

37 §

Deltidspensionens belopp

Deltidspensionens belopp är 50 procent av skillnaden mellan den stabiliserade inkomsten och inkomsten av deltidarbete som omfattas av arbetspensionslagarna (*inkomstbortfall*).

Har lantbruksföretagaren före deltidsarbetet samtidigt varit i annat förvärvsarbete som omfattas av arbetspensionslagarna, är deltids pensionens belopp 50 procent av skillnaden mellan den stabiliserade inkomsten av allt detta arbete och inkomsten av deltidsarbetet. Av en sådan deltids pension utgör deltids pensionen enligt denna lag en lika stor andel som den i denna lag avsedda totala arbetsinkomstens andel utgör av de arbetsförtjänster som beaktats i den stabiliserade inkomsten och som baserar sig på de lagar på basis av vilka deltids pensionen beviljas.

Har lantbruksföretagaren samtidigt rätt till deltids pension med stöd av två eller flera arbetspensionslagar, utgör deltids pensionen enligt denna lag en lika stor andel som den i denna lag avsedda totala arbetsinkomstens andel utgör av de arbetsinkomster som beaktats i den stabiliserade inkomsten och som baserar sig på de lagar med stöd av vilka deltids pension beviljas.

40 §

Justering av deltids pension

Deltids pensionens belopp justeras, om
1) det har inträffat en permanent förändring i deltids pensionstagarens arbetsförtjänster under tiden för deltidsarbete och denna förändring på ett betydande sätt avviker från den allmänna löneutvecklingen, eller

40 §

Justering av deltids pension

Deltids pensionens belopp justeras, om
1) det har inträffat en permanent förändring i deltids pensionstagarens förvärvsinkomster av deltidsarbetet, så att dessa förvärvsinkomster kännbart avviker från de förvärvsinkomster av deltidsarbetet som beaktades när deltids pensionen bestämdes och som justerats till granskningstidpunktens nivå med lönekoeficienten enligt 84 §, eller

90 §

Beslutsfattande och delgivning av beslut

Den behöriga pensionsanstalten kan meddela ett interimistiskt beslut om beviljande av pension för den tid som behandlingen av ärendet pågår tills ett slutligt beslut har getts i saken. Ändring får inte sökas i det interimistiska beslutet.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2012.

8.

Lag**om ändring av 25 § i lagen om införande av lagen om pension för lantbruksföretagare**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om införande av lagen om pension för lantbruksföretagare (1281/2006) 25 §
3 mom. som följer:

Gällande lydelse

25 §

Om pensionsfallet i fråga om familjepension inträffar efter 2005, men familjepensionen bestäms utifrån sådan pension till förmånslåtaren som samordnats enligt den LFöPL som gällde före den 1 januari 2005, samordnas också familjepensionen i enlighet med ovan avsedda lag. Vid uträkning av samordningsgränsen avdras härvid dock varken grundbeloppet av barnpension eller grundbeloppet av efterlevandepension enligt familjepensionslagen (38/1969).

Föreslagen lydelse

25 §

Familjepension som baserar sig på förmånslåtarens pension som bestämts i enlighet med den LFöPL som gällde före den 1 januari 2005, bestäms på basis av den ålderspension eller fulla invalidpension som förmånslåtaren erhöll vid sin död. Hade vid samordning enligt LFöPL av förmånslåtarens pension dock beaktats även en primär förmån enligt 8 § 1 mom. i den gamla lagen om pension för arbetstagare (395/1961), ska den primära förmånens inverkan på förmånslåtarens pension elimineras. Till förmånslåtarens pension som uträknas som grund för familjepensionen läggs den pension som förmånslåtaren intjänat under tid med pension. Om en förmånstagare med familjepension beviljas en familjepension eller ersättning som motsvarar en primär förmån, dras pensionen eller ersättningen av från grunden för familjepensionen i enlighet med 83 § 1—3 punkten i lagen om pension för lantbruksföretagare. Avdraget för en primär förmån enligt nämnda bestämmelser får likväl inte minska det totala beloppet av familjepensionen mer än om familjepensionen skulle ha samordnats i enlighet med LFöPL.

68
Gällande lydelse

RP 89/2011 rd
Föreslagen lydelse

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2012.

Lagen tillämpas på familjepension i fråga om vilken pensionsfallet inträffar den 1 januari 2012 eller därefter.

9.

Lag**om ändring av 5 § i lagen om Pensionsskyddscentralen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om Pensionsskyddscentralen (397/2006) 5 § 3 och 4 mom., sådana de lyder i lag 1111/2007, som följer:

Gällande lydelse

5 §

Ansvaret för Pensionsskyddscentralens kostnader

Föreslagen lydelse

5 §

Ansvar för Pensionsskyddscentralens kostnader

Hur pensionsanstalternas kostnadsandel ska räknas ut och verkställas föreskrivs närmare i de ansvarsfördelningsgrunder som social- och hälsovårdsministeriet på framställning av Pensionsskyddscentralen fastställer med stöd av 183 § 2 mom. i lagen om pension för arbetstagare. När pensionsanstalternas kostnadsandel fastställs ska det säkerställas att Pensionsskyddscentralens medel förslår till att täcka de utgifter som dess uppgifter och verksamhet medför och till att upprätthålla tillräcklig likviditet.

Pensionsanstalternas kostnadsandelar påförs av Pensionsskyddscentralen. Pensionsskyddscentralen har rätt att ta ut förskott på pensionsanstalternas kostnadsandelar på det sätt som föreskrivs i de ansvarsfördelningsgrunder som avses i 3 mom.

Hur pensionsanstalternas kostnadsandel ska räknas ut och verkställas föreskrivs närmare i de *kostnadsfördelningsgrunder* som social- och hälsovårdsministeriet på framställning av Pensionsskyddscentralen fastställer med stöd av 183 § 2 mom. i lagen om pension för arbetstagare. När pensionsanstalternas kostnadsandel fastställs ska det säkerställas att Pensionsskyddscentralens medel förslår till att täcka de utgifter som dess uppgifter och verksamhet medför och till att upprätthålla tillräcklig likviditet.

Pensionsanstalternas kostnadsandelar påförs av Pensionsskyddscentralen. Pensionsskyddscentralen har rätt att ta ut förskott på pensionsanstalternas kostnadsandelar på det sätt som föreskrivs i de *kostnadsfördelningsgrunder* som avses i 3 mom.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2012.

10.

Lag**om ändring av 78 § i lagen om stöd för upphörande med att bedriva jordbruk**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om stöd för upphörande med att bedriva jordbruk (612/2006) 78 § 1 mom.
som följer:

Gällande lydelse

78 §

Hänvisningar till annan lagstiftning

Om inte något annat följer av denna lag, gäller för avträdelsetöd i tillämpliga delar det som i 96—100 § i lagen om pension för arbetstagare föreskrivs om lönekoeficient och arbetspensionsindex, i 103 § om ansökan om pension på en annan persons vägnar, i 105 § 3 mom. om maskinellt undertecknande, i 112 § 1 mom. om utbetalning av pension, i 113 § 2 och 3 mom. om avbrytande av utbetalning av pension och indragning av pension till följd av att pensionstagaren sannolikt avlidit, i 115 och 116 § om dröjsmålsförhöjning för att utbetalningen av pensionen försenats, i 119 § 1 och 2 mom., 120 § 2, 4 och 5 mom. samt 121 och 122 § om betalning av pension till Folkpensionsanstalten, en arbetslöshetskassa eller ett organ enligt socialvårdslagen (710/1982), i 124 § 1 mom. om förbud mot överföring eller pantsättning av pension, i 180 § om pensionsanstaltens ansvar för Pensionsskyddscentralens kostnader, i 216 § om handräckning, i 217 § om jäv för anställda och styrelsemedlemmar i pensionsanstalten och i 218 § om förvaring av handlingar.

Föreslagen lydelse

78 §

Hänvisningar till annan lagstiftning

Om inte något annat följer av denna lag, gäller för avträdelsetöd i tillämpliga delar det som i 96—100 § i lagen om pension för arbetstagare föreskrivs om lönekoeficient och arbetspensionsindex, i 103 § om ansökan om pension på en annan persons vägnar, i 105 § 2 och 4 mom. om *meddelande av interimistiskt beslut* och om maskinellt undertecknande, i 112 § 1 mom. om utbetalning av pension, i 113 § 2 och 3 mom. om avbrytande av utbetalning av pension och indragning av pension till följd av att pensionstagaren sannolikt avlidit, i 115 och 116 § om dröjsmålsförhöjning för att utbetalningen av pensionen försenats, i 119 § 1 och 2 mom., 120 § 2, 4 och 5 mom. samt 121 och 122 § om betalning av pension till Folkpensionsanstalten, en arbetslöshetskassa eller ett organ enligt socialvårdslagen (710/1982), i 124 § 1 mom. om förbud mot överföring eller pantsättning av pension, i 180 § om pensionsanstaltens ansvar för Pensionsskyddscentralens kostnader, i 216 § om handräckning, i 217 § om jäv för anställda och styrelsemedlemmar i pensionsanstalten och i 218 § om förvaring av handlingar.

Gällande lydelse

RP 89/2011 rd

Föreslagen lydelse

71

*Denna lag träder i kraft den 1 januari
2012.*

11.

Lag**om ändring av 11 § i lagen om lagen om överföring av pensionsrätt mellan arbetspensionssystemet i Finland och Europeiska gemenskapernas pensionssystem**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om överföring av pensionsrätt mellan arbetspensionssystemet i Finland och Europeiska gemenskapernas pensionssystem (165/1999) 11 § 2 och 3 mom., sådana de lyder i lag 687/2006, som följer:

Gällande lydelse

11 §

*Ändringssökande och undanröjande av beslut**Föreslagen lydelse*

11 §

Ändringssökande och undanröjande av beslut

Om ett i denna lag avsett beslut av en pensionsanstalt som gäller beloppet av pensionsrätten eller Pensionsskyddscentralens beslut som gäller den pensionsrätt som överförs och finansieringsandelarna grundar sig på en oriktig eller bristfällig utredning eller uppenbart står i strid med lag, kan försäkringsdomstolen på framställning av Pensionsskyddscentralen eller pensionsanstalten i fråga eller på ansökan av den som ansökt om överföring, efter att ha berett de övriga parterna tillfälle att bli hörda, undanröja beslutet och bestämma att ärendet skall behandlas på nytt.

Om ny utredning framkommer i ett ärende som gäller beviljande av förvägrad förmån eller utökande av redan beviljad förmån, skall Pensionsskyddscentralen eller pensionsanstalten i fråga pröva ärendet på nytt. Pensionsanstalten kan utan hinder av ett tidigare lagakraftvunnet beslut bevilja en förvägrad förmån eller utöka en redan beviljad förmån. Också besvärsnämnden och försäkringsdomstolen kan tillämpa motsvarande förfarande när de behandlar ärenden som gäller ändringssökande. I ett beslut som avses i detta moment får ändring sökas enligt 1 mom.

Om ett i denna lag avsett beslut av en pensionsanstalt som gäller beloppet av pensionsrätten eller Pensionsskyddscentralens beslut som gäller den pensionsrätt som överförs och finansieringsandelarna grundar sig på en oriktig eller bristfällig utredning eller uppenbart står i strid med lag, kan *besvärsnämnden för arbetspensionsärenden* på framställning av Pensionsskyddscentralen eller pensionsanstalten i fråga eller på ansökan av den som ansökt om överföring av pensionsrätten, efter att ha berett de övriga parterna tillfälle att bli hörda, undanröja beslutet och bestämma att ärendet ska behandlas på nytt.

Om ny utredning framkommer i ett ärende som gäller beviljande av förvägrad förmån eller utökande av redan beviljad förmån, ska Pensionsskyddscentralen eller pensionsanstalten i fråga pröva ärendet på nytt. Pensionsanstalten kan trots ett tidigare lagakraftvunnet beslut bevilja en förvägrad förmån eller utöka en redan beviljad förmån. Också *besvärsnämnden för arbetspensionsärenden* och försäkringsdomstolen kan tillämpa motsvarande förfarande när de behandlar ärenden som gäller ändringssökande. I ett beslut som avses i detta moment får ändring sökas enligt 1 mom.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2012.

Lagens 11 § 2 mom. tillämpas på ansökningar om undanröjande av beslut som anhängiggörs den 1 januari 2012 eller därefter.